

ปีการศึกษา ๒๕๓๓

เครื่องวัดอัตราความผิดพลาดข้อมูล
(BIT ERROR RATE MONITOR)

โดย

นาย รัชวดี ประทมราช

นาย วรเทพ มงคลประพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผศ.ดร.กอบชัย เตชะหาญ

ปริญญาโทปีการศึกษา ๒๕๓๓.

ภาควิชา วิศวกรรมโทรคมนาคม

คณะ วิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

เรื่อง เครื่องวัดอัตราความผิดพลาดข้อมูล

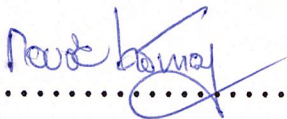
ผู้จัดทำ

1. นาย รั้ววุฒิ ประทุมราช

2. นาย วรเทพ มงคลประพฤติก

ผศ.ดร. กอบชัย เตชะหาญ อาจารย์ที่ปรึกษา

( )

027942

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของเอกสาร

เลขหมู่ T 33 109 ร 3
เลขทะเบียน 027942
วัน, เดือน, ปี 18 ก.ค. 34

BIT ERROR RATE MONITOR

Rattawoot Pratoomraj

Vorathep Mongkolprapruet

Assistant Professor Dr. Kobchai Dejhan

1990

Abstract.

This thesis presents the application of Pseudo Random Binary Sequences (PRBS) to construct the bit error rate monitor. This equipment is used to measure the quality of digital communication system. The principle is the transmitter will generate the PRBS and then sends it through the communication channel. At the receiver, it will generate the PRBS that have the same pattern as the transmitter. At the receiver, both informations will be compared with the other. The difference is the bit error. However this project is not designed for using in practical communication system because of it has no interfacing equipment and incompleteness of our studying about data communication standards but this thesis also presents the way to meet this solution.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
1. ทฤษฎีลำดับสุ่มเทียมและการประยุกต์เป็นเครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิต	2
1.1 ลำดับสุ่มเทียม	2
1.1.1 คุณสมบัติของการสุ่ม	2
1.1.2 การสร้าง PRBS ด้วยรีจิสเตอร์	4
1.1.3 ลักษณะของ PRBS ที่สร้าง	6
1.1.4 คุณสมบัติของ PRBS	10
1.1.5 การแทน PRBS ด้วยโพลีโนเมียล	12
1.1.6 ตารางของโพลีโนเมียลที่ใช้สร้าง PRBS	12
1.2 เครื่องวัดความผิดพลาด	16
1.2.1 ลักษณะสำคัญของเครื่องวัดความผิดพลาด	17
1.2.2 ชนิดของเครื่องวัดความผิดพลาด	17
1.2.3 ค่ามาตรฐานที่ใช้ในการวัดคุณภาพระบบการสื่อสาร	17
1.2.4 ลักษณะโดยทั่วไปของความผิดพลาด	18
1.2.5 อัตราความผิดพลาดข้อมูล	18
1.2.6 ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดและอัตราความผิดพลาดบิต	19
1.2.7 เครื่องวัดความผิดพลาดโดยวิธีทดสอบต่อเนื่อง	20
2. โครงการสร้างเครื่องวัดอัตราความผิดพลาดข้อมูล	22
2.1 หลักการทำงาน	22
2.2 การออกแบบวงจรภาคต่างๆ	25
2.3 วิธีการทดลอง ตอนที่ 1	30
2.4 ผลการทดลอง ตอนที่ 1	33
2.5 วิเคราะห์ผลการทดลอง ตอนที่ 1	36
2.6 วิธีการทดลอง ตอนที่ 2	37
2.7 ผลการทดลอง ตอนที่ 2	38
2.8 วิเคราะห์ผลการทดลอง ตอนที่ 2	38
3. สรุป	39
ภาคผนวก A	A1
ภาคผนวก B	B1
ภาคผนวก C	C1

1 ทฤษฎีลำดับสุ่มเทียม และ การประยุกต์เป็นเครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิต

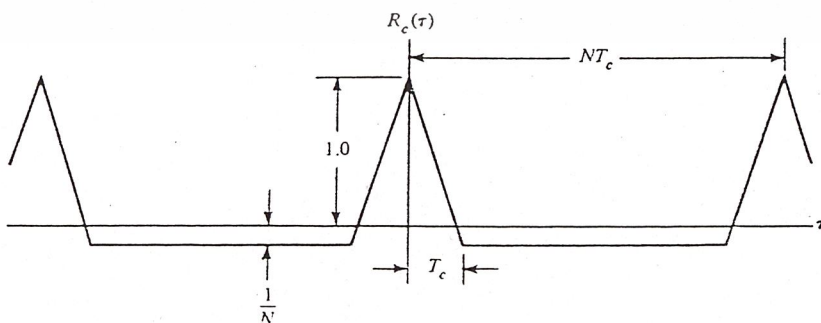
1.1 ลำดับสุ่มเทียม(PSEUDO RANDOM BINARY SEQUENCES - PRBS)

ลำดับสุ่มเทียม หรือ PRBS มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น PSEUDO NOISE SEQUENCES-PN หรือ MAXIMAL-LENGTH SHIFT-REGISTER SEQUENCES แต่ในที่นี้จะขอใช้คำว่า PRBS หรือ ลำดับสุ่มเทียม

ลักษณะโดยทั่วไป จะเป็นลำดับตัวเลขฐานสองที่เกิดเป็นรายคาบ โดยสร้างขึ้นจากรีจิสเตอร์ (SHIFT REGISTER) ลำดับดังกล่าวมีความยาว $n = 2^m - 1$ เมื่อ m เป็นจำนวนภาค (Stage) ของรีจิสเตอร์ และมีคุณสมบัติเหมือนข้อมูลที่เกิดขึ้นอย่างสุ่ม (Random)

1.1.1 คุณสมบัติของการสุ่ม

1. จำนวนของ "1" และ "0" มีค่าเท่ากันโดยประมาณ
2. เมื่อ รัน (Run) คือกลุ่มของข้อมูลที่เหมือนกันและอยู่ติดกัน คุณสมบัติการสุ่มเกี่ยวกับรัน คือ
  - 1/2 ของจำนวนรันทั้งหมด คือรันที่มีความยาวเป็น 1 (ข้อมูลในรันมี 1 ตัว)
  - 1/4 ของจำนวนรันทั้งหมด คือรันที่มีความยาวเป็น 2
  - 1/8 ของจำนวนรันทั้งหมด คือรันที่มีความยาวเป็น 3
  - ⋮
  - 1/2ⁿ ของจำนวนรันทั้งหมด คือรันที่มีความยาวเป็น nจำนวนรันของ "0" และ "1" มีค่าเท่ากัน
3. ค่าฟังก์ชันออโตคอร์รีเลชันของข้อมูลสุ่ม มีลักษณะเป็นยอดตรงกลางและลดลงอย่างรวดเร็ว ตรงปลาย ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ค่าฟังก์ชันออโตคอร์รีเลชันของข้อมูลสุ่ม

เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่า PRBS มีลักษณะและคุณสมบัติ เป็นข้อมูลแบบสุ่ม (มีคุณสมบัติการสุ่มครบ 3 ข้อ เราจะยกตัวอย่าง PRBS ซึ่งมีคาบ = 15

000 100 110 101 111

- จำนวน "1" มีทั้งหมด 8 ตัว
จำนวน "0" มีทั้งหมด 7 ตัว
∴ เป็นไปตามคุณสมบัติข้อ 1

0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1

 มีจำนวนรันทั้งหมด 8 รัน

จำนวนรันที่มีความยาว 1 มีทั้งหมด 4 รัน = $1/2 \times 8$
 จำนวนรันที่มีความยาว 2 มีทั้งหมด 2 รัน = $1/4 \times 8$
 จำนวนรันที่มีความยาว 3 มีทั้งหมด 1 รัน = $1/8 \times 8$
 จำนวนรันที่มีความยาว 4 มีทั้งหมด 1 รัน $\sim 1/16 \times 8 = 0.5$

∴ ใกล้เคียงตามคุณสมบัติข้อ 2

- เมื่อ PRBS

0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 ($r = 0$)

PRBS ที่เลื่อนไป 1 ขัน

1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 ($r = 1$)

กำหนดให้ A คือ จำนวนข้อมูลที่เหมือนกันของลำดับทั้งสอง

D คือ จำนวนข้อมูลที่ต่างกันของลำดับทั้งสอง

จากสูตรการหา ออโตคอร์รีเลชัน $[C(r)]$

$$C(r) = \frac{A - D}{A + D} \quad [1]$$

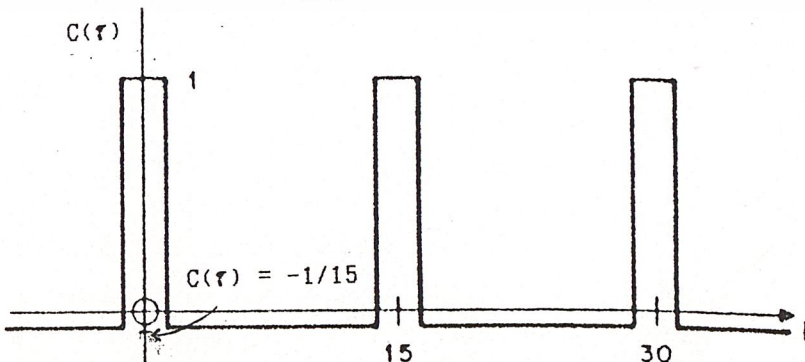
เราสามารถคำนวณหาออโตคอร์รีเลชันของลำดับตัวอย่างได้

$$C(0) = 1$$

$$C(1) = -1/15$$

: :

$$C(r) = -1/15 \quad \text{เมื่อ } 0 < r < 14$$

รูปที่ 2 แสดงฟังก์ชัน ออโตคอร์รีเลชัน ของ PRBS ซึ่งมีคาบ = 15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.2 การสร้าง PRBS ด้วย รีจิสเตอร์

ก่อนจะกล่าวถึงการสร้าง PRBS จำเป็นต้องให้นิยามของไพรมิทิว โพลีโนเมียล (Primitive Polynomial) เสียก่อน

นิยาม ไพรมิทิว โพลีโนเมียล ; $h(x)$ คือ โพลีโนเมียล กำลัง m ซึ่งไม่สามารถแยกตัวประกอบได้อีก นอกจาก 1 กับตัวมันเอง รวมทั้งสามารถหารด้วย $x^k + 1$ เมื่อ $k = 2^n - 1$ ได้ แต่ไม่สามารถหารด้วย $x^k + 1$ เมื่อ $k < 2^n - 1$ ได้ ทุก ๆ ค่าของ m จะมีไพรมิทิว โพลีโนเมียล กำลัง m อยู่อย่างน้อย 1 โพลีโนเมียล ตัวอย่าง ไพรมิทิว โพลีโนเมียล ที่มีกำลัง 1-40 แสดงดังรูปที่ 3

deg m	$h(x)$	deg m	$h(x)$
1	$x+1$	21	$x^{21} + x^2 + 1$
2	$x^2 + x + 1$	22	$x^{22} + x + 1$
3	$x^3 + x + 1$	23	$x^{23} + x^5 + 1$
4	$x^4 + x + 1$	24	$x^{24} + x^4 + x^3 + x + 1$
5	$x^5 + x^2 + 1$	25	$x^{25} + x^3 + 1$
6	$x^6 + x + 1$	26	$x^{26} + x^8 + x^7 + x + 1$
7	$x^7 + x + 1$	27	$x^{27} + x^8 + x^7 + x + 1$
8	$x^8 + x^6 + x^5 + x + 1$	28	$x^{28} + x^3 + 1$
9	$x^9 + x^4 + 1$	29	$x^{29} + x^2 + 1$
10	$x^{10} + x^3 + 1$	30	$x^{30} + x^{16} + x^{15} + x + 1$
11	$x^{11} + x^2 + 1$	31	$x^{31} + x^3 + 1$
12	$x^{12} + x^7 + x^4 + x^3 + 1$	32	$x^{32} + x^{28} + x^{27} + x + 1$
13	$x^{13} + x^4 + x^3 + x + 1$	33	$x^{33} + x^{13} + 1$
14	$x^{14} + x^{12} + x^{11} + x + 1$	34	$x^{34} + x^{15} + x^{14} + x + 1$
15	$x^{15} + x + 1$	35	$x^{35} + x^2 + 1$
16	$x^{16} + x^5 + x^3 + x^2 + 1$	36	$x^{36} + x^{11} + 1$
17	$x^{17} + x^3 + 1$	37	$x^{37} + x^{12} + x^{10} + x^2 + 1$
18	$x^{18} + x^7 + 1$	38	$x^{38} + x^6 + x^5 + x + 1$
19	$x^{19} + x^6 + x^5 + x + 1$	39	$x^{39} + x^4 + 1$
20	$x^{20} + x^3 + 1$	40	$x^{40} + x^{21} + x^{19} + x^2 + 1$

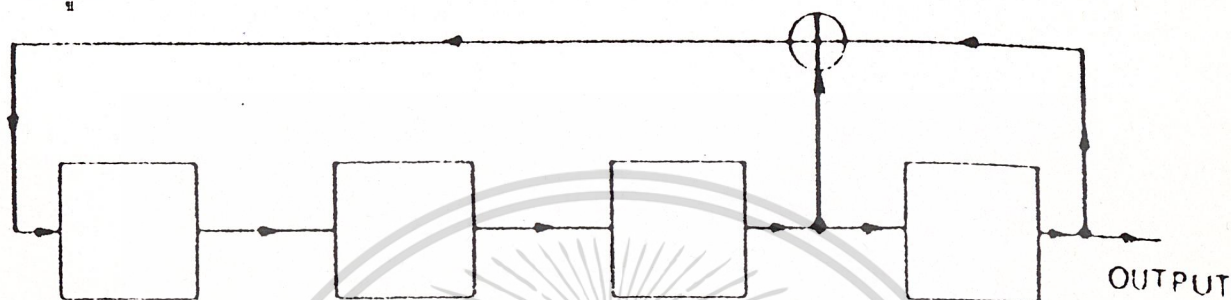
รูปที่ 3 ไพรมิทิว โพลีโนเมียล ที่มีกำลังตั้งแต่ 1 ถึง 40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสร้าง PRBS ให้มีความยาว $n = 2^m - 1$ จำเป็นต้องใช้ โพลีโนเมียล $h(x)$ ที่มีกำลัง m เช่น

$$h(x) = x^4 + x + 1 \quad [2]$$

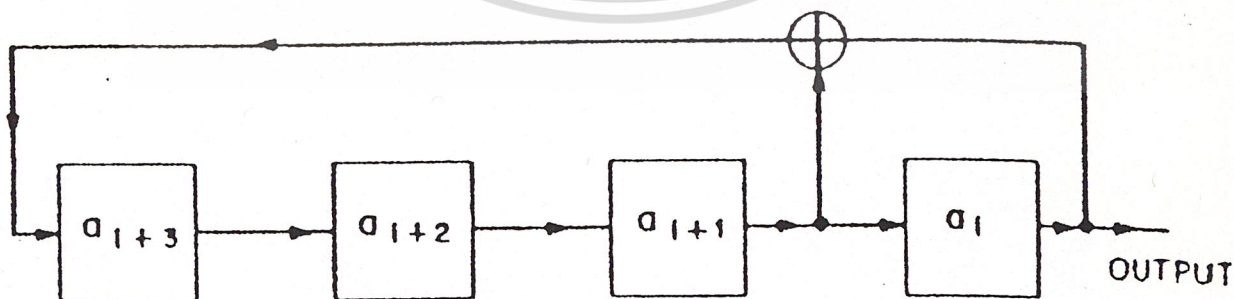
ตัวอย่างดังกล่าวมีกำลัง $m = 4$ โพลีโนเมียลนี้ เป็นตัวกำหนดการป้อนกลับของรีจิสเตอร์ ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 การต่อรีจิสเตอร์ที่มีรูปแบบการป้อนกลับตามสมการ $X^4 + X + 1$

ในรีจิสเตอร์จะประกอบด้วยภาคทั้งหมด m ภาค (แต่ละภาคของรีจิสเตอร์อาจเป็น ฟลิปฟลอป) แต่ละภาคของรีจิสเตอร์บรรจุข้อมูล 0 หรือ 1 เมื่อมีสัญญาณนาฬิกาแต่ละภาคของรีจิสเตอร์ ข้อมูลจะถูกเลื่อนไปทางขวาทีละครั้ง ข้อมูลที่บรรจุในภาคที่มีการป้อนกลับ (ตามที่กำหนดโดยโพลีโนเมียล) จะถูกบวกเข้าด้วยกัน แล้ววนกลับมาป้อนทางภาคซ้ายสุด การบวกโดยใช้สัญลักษณ์ $\oplus$ หมายถึงการบวกแบบโมดูลอ-2 หรือมอด 2 หรืออาจแทนในรูปวงจรรถกด้วย เอ็กซ์คลูซีฟ ออร์เกท [นิยามการบวกเอ็กซ์คลูซีฟ ออร์เกท คือ $0 + 0 = 1 + 1 = 0$ และ $0 + 1 = 1 + 0 = 1$]

จากตัวอย่างข้างต้น ถ้าที่เวลา i รีจิสเตอร์มีข้อมูล $a_{i+3}, a_{i+2}, a_{i+1}, a_i$ ที่เวลา $i + 1$ ข้อมูลจะเป็น $a_{i+4} = a_{i+3} \oplus a_i, a_{i+3}, a_{i+2}, a_{i+1}$ ดังในรูปที่ 5

รูปที่ 5 รีจิสเตอร์ที่แสดงความสัมพันธ์ของการกลับมา

จะเห็นว่า รีจิสเตอร์จะสร้างลำดับที่มีความยาวอนันต์ $a_0, a_1, a_2, \dots, a_i, \dots$ เป็นตามสมการ

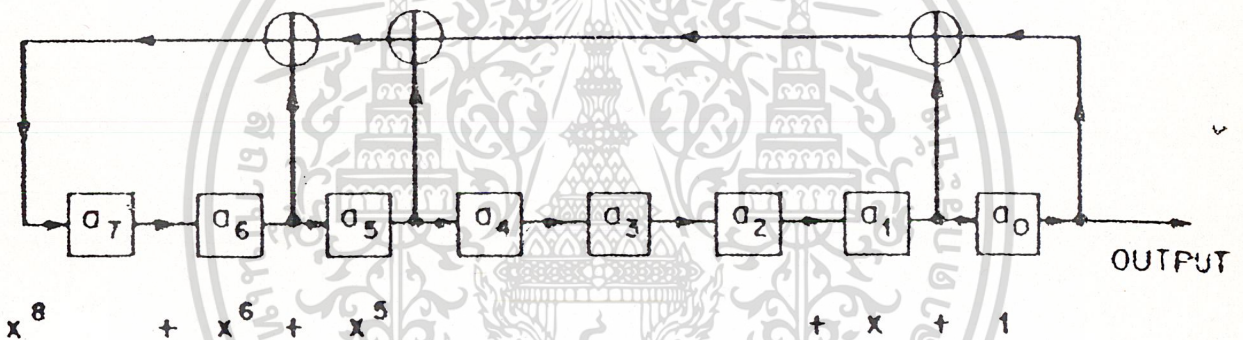
$$a_{i+4} = a_{i+1} + a_i \quad ; \quad i = 0, 1, \dots \quad [3]$$

โดยที่เครื่องหมาย $\oplus$ หมายถึง การบวกแบบมอด-2 เราจำเป็นต้องกำหนดสถานะ เริ่มต้น $a_0, a_1, \dots, a_{m-1}$ ให้กับรีจิสเตอร์ เพื่อให้มันทำงานได้

ตัวอย่างที่ซับซ้อนขึ้นคือเมื่อ $m = 8$

$$h(x) = x^8 + x^6 + x^5 + x + 1 \quad [4]$$

รีจิสเตอร์ตามรูปที่ 6 เป็นไปตามโพลีโนเมียลดังกล่าว $a_8 = a_6 + a_5 + a_1 + a_0$

รูปที่ 6 รีจิสเตอร์ที่มีรูปแบบการป้อนกลับตามสมการ $x^8 + x^6 + x^5 + x + 1$

ลำดับเอาท์พุทจะเป็นไปตามสมการ การกลับมาดังนี้

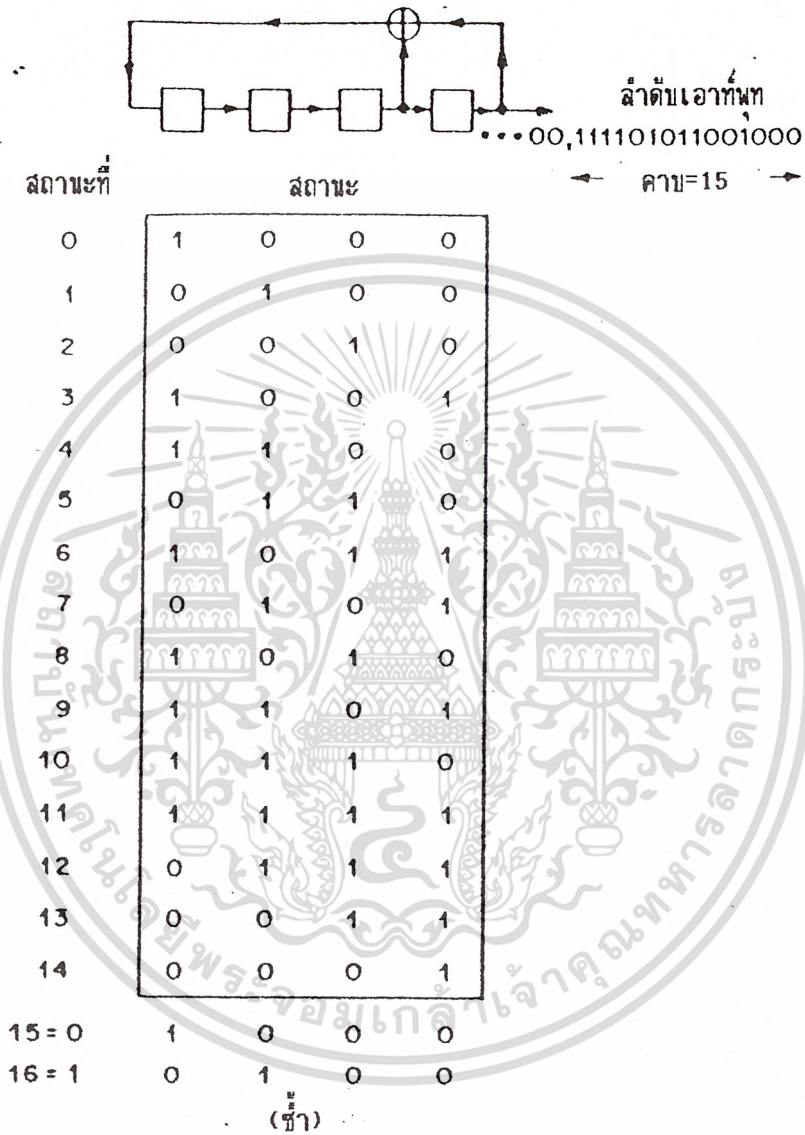
$$a_{i+8} = a_{i+6} + a_{i+5} + a_{i+1} + a_i \quad i = 0, 1, \dots, [5]$$

เมื่อค่าเริ่มต้นเป็น $a_0, a_1, \dots, a_7$

1.1.3 ลักษณะของ PRBS ที่สร้าง

ในแต่ละภาคของรีจิสเตอร์ ที่มีจำนวนเท่ากับ m ภาค ส่วนแต่บรจุข้อมูล 0 หรือ 1 ดังนั้นจึงมีสถานะที่เป็นไปได้ทั้งหมด 2^m สถานะ จะเห็นว่า ลำดับ $a_0, a_1, a_2, \dots$ มีลักษณะเป็นคาบ สำหรับกรณีที่ข้อมูลในแต่ละภาค เป็น 0 ทั้งหมด เป็นกรณีต้องห้าม และยอมให้เกิดขึ้นไม่ได้ เพราะจะทำให้ลำดับที่เกิดขึ้น 0 ทั้งหมดไม่เป็น PRBS ดังนั้นเราจึงต้องหลีกเลี่ยงกรณีนี้ แล้วเราจะได้ PRBS ซึ่งมีคาบยาว $2^m - 1$

พิจารณารูปที่ 7 แสดงสถานะต่าง ๆ และลำดับเอาต์พุตของวงจร ในรูปที่ 4 เมื่อกำหนดสถานะเริ่มต้นเป็น 1000 จะสังเกตได้ว่า ลำดับที่ได้ทางเอาต์พุตเหมือนกับคอลัมน์ขวาสุด ในตาราง

รูปที่ 7 สถานะภายในและลำดับเอาต์พุตที่ได้จากรีจิสเตอร์

```

0 0 0 1 0 0 1 1 0 1 0 1 1 1 1
0 0 1 0 0 1 1 0 1 0 1 1 1 1 0
0 1 0 0 1 1 0 1 0 1 1 1 1 0 0
1 0 0 1 1 0 1 0 1 1 1 1 0 0 0
0 0 1 1 0 1 0 1 1 1 1 0 0 0 1
0 1 1 0 1 0 1 1 1 1 0 0 0 1 0
1 1 0 1 0 1 1 1 1 0 0 0 1 0 0
1 0 1 0 1 1 1 1 0 0 0 1 0 0 1
0 1 0 1 1 1 1 0 0 0 1 0 0 1 1
1 0 1 1 1 1 0 0 0 1 0 0 1 1 0
0 1 1 1 1 0 0 0 1 0 0 1 1 0 1
1 1 1 1 0 0 0 1 0 0 1 1 0 1 0
1 1 1 0 0 0 1 0 0 1 1 0 1 0 1
1 1 0 0 0 1 0 0 1 1 0 1 0 1 1
1 0 0 0 1 0 0 1 1 0 1 0 1 1 1

```

รูปที่ 8 ลำดับสุ่มเทียม 15 ลำดับ ที่ได้จากวงจรในรูปที่ 7

ลำดับในตัวอย่างนี้มีคาบยาว $= 2^4 - 1 = 15$ ส่วนเอาต์พุทของรีจิสเตอร์ในรูปที่ 6 มีคาบ $= 2^8 - 1 = 255$

เราสามารถสรุปได้ว่า ถ้า $h(x)$ เป็นโพลิโนเมียล ที่มีกำลัง m แล้ว รีจิสเตอร์จะผ่านสถานะที่ข้อมูลไม่เป็น 0 ทั้งหมด จำนวน $2^m - 1$ สถานะ ก่อนจะซ้ำเป็นคาบ และสร้างลำดับเอาต์พุท

$$a_0 \ a_1 \ a_2 \ \dots \dots \dots \quad [6]$$

ซึ่งมีคาบยาว $2^m - 1$ เราสามารถเขียนลำดับดังกล่าวเป็นรูปทั่วไปได้ว่า

$$a_1 \ a_{1+1} \ \dots \dots \dots a_{1+2^{m-2}} \quad [7]$$

ถ้าลำดับตามสมการ [7] มีความยาว $2^m - 1$ แล้วลำดับนั้นคือ ลำดับสุ่มเทียมหรือ PRBS

ลองพิจารณารูปที่ 7 อีกครั้ง ถ้าหากมีการเปลี่ยนสถานะเริ่มต้นใหม่ (ไม่ใช่ 1000) สถานะดังกล่าวก็ยังคงเป็นสถานะใดสถานะหนึ่งในตาราง และเอาต์พุท PRBS ที่ได้ใหม่ก็เป็นเพียงลำดับ $a_0 \ a_1 \ a_2 \ \dots \dots \dots$ ที่เลื่อนไปเท่านั้น

สรุปได้ว่า ทุก ๆ สถานะเริ่มต้นที่ไม่เป็น 0 ทั้งหมด จะให้เอาต์พุทเป็นเซต ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นลำดับสุ่มเทียมเหมือนกัน (เพียงแต่ลำดับที่ไม่ตรงกันเท่านั้น)

LENGTH = 3

011

LENGTH = 7

0010111

LENGTH = 15

000100110101111

LENGTH = 31

000010010110011110001101110101

LENGTH = 63

0000010000110001010011110100011100101011011101100
1101010111111

LENGTH = 127

00000010000011000010100011110010001011001110101001
111101000111000100100110110101101110110001101001
011101110011001010101111111

LENGTH = 255

00000001011100011101111000101100110110000111100111
000010101111111001011110100101000011011101101111
01011101000001100101010100011010110001100000100101
101101010110100111111011100110011101100100001000
00011100100100110001001110101011010001000101001000
11111

รูปที่ 9 ตัวอย่างของลำดับสุ่มเทียม ที่มีคาบยาวต่าง ๆ กัน

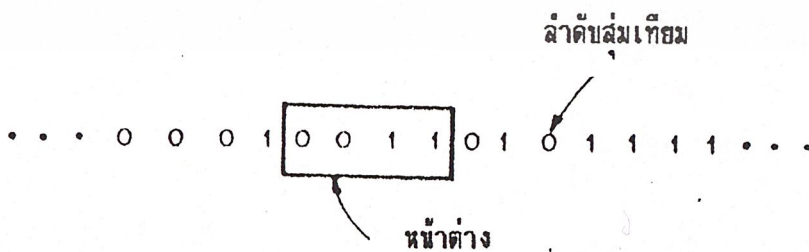
1.1.4 คุณสมบัติของ PRBS

ความจริงคุณสมบัติเชิงคณิตศาสตร์ของ PRBS มีมากมาย บางเรื่องก็ยากแก่การทำ ความเข้าใจ ซึ่งทำให้ยังไม่สามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายได้ ในที่นี้จึงขอ เสนอคุณสมบัติที่น่าสนใจ ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการนำไปประยุกต์ใช้ (สำหรับผู้สนใจสา มารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้จากเอกสารอ้างอิง [11])

ก่อนอื่นขอกำหนดความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้คือ $h(x)$ เป็นโพลิโนเมียล ซึ่งมีกำลัง m และให้ δ_m เป็นเซต ซึ่งประกอบด้วย PRBS ทุกลำดับที่เกิดจาก $h(x)$ รวมทั้งลำดับที่เป็น 0 ทั้งหมดด้วย ตัวอย่างเช่น δ_4 มีจำนวนสมาชิกที่เป็นลำดับทั้งหมด 16 ลำดับ (รวมลำดับที่เป็น 0 ทั้งหมดด้วย)

1. คุณสมบัติการเลื่อน : ถ้า $b = b_0 b_1 \dots b_{m-2}$ เป็น PRBS ใด ๆ ใน δ_m แล้วการเลื่อนแบบวน ของข้อมูลใน b ก็จะทำให้ลำดับที่ได้ใหม่ยังคงอยู่ใน δ_m ด้วย
2. คุณสมบัติการกลับมา (The Recurrence): สมมติให้ $h(x) = \sum_{i=0}^m h_i x^i$ โดยที่ $h_0 = h_m = 1$ และ $h_i = 0$ หรือ 1 สำหรับ $0 < i < m$ PRBS ซึ่งเขียนแทนด้วย b และ $b \in \delta_m$ จะเป็นไปตามคุณสมบัติการกลับมา ดังนี้

$$b_{i+m} = h_{m-1} b_{i+m-1} + h_{m-2} b_{i+m-2} + \dots + h_1 b_{i+1} + b_i \quad \forall i$$
 สำหรับ $i = 0, 1, \dots$ (สมการ [8]คือรูปทั่วไปของสมการ [3] กับ [5])
3. คุณสมบัติหน้าต่าง (The Window Property): ถ้าหน้าต่างของข้อมูลซึ่งมีความ ยาว m ถูกเลื่อนไปตาม PRBS ใน δ_m แล้ว หน้าต่างซึ่งบรรจุข้อมูลจำนวน m ตัว ที่ไม่เป็น 0 และมีทั้งหมดจำนวน $2^m - 1$ หน้าต่างจะถูกเห็นเพียงครั้งเดียว สำหรับ PRBS นั้น ๆ (ดูตัวอย่างตามรูปที่ 10)

รูปที่ 10 คุณสมบัติหน้าต่าง

4. บิต 0 ครั้งและบิต 1 ครั้ง: ลำดับสุ่มเทียมหรือ PRBS ใด ๆ ใน $\mathcal{S}_m$ จะมีจำนวนของบิต 1 เท่ากับ 2^{m-1} และจำนวนของบิต 0 เท่ากับ $2^{m-1}-1$ เสมอ
5. คุณสมบัติการบวก (The Addition Property): ผลบวกของลำดับ 2 ลำดับใด ๆ ใน $\mathcal{S}_m$ (ต้องเป็นการบวกแบบโมดูลอ-2 และไม่มีตัวทด) จะเป็นอีกลำดับหนึ่ง ซึ่งอยู่ใน $\mathcal{S}_m$ เช่นกัน ตัวอย่างเช่น ในรูปที่ 8 ผลบวกของลำดับที่หนึ่งและสองคือลำดับที่ห้า
6. คุณสมบัติการเลื่อนและบวก (The Shift and Add Property): ผลบวกของ PRBS กับตัวมันเองที่ถูกละเลี่ยนแบบวน กลายเป็นลำดับใหม่ จะเป็น PRBS อีกลำดับหนึ่ง (จากคุณสมบัติ ข้อ 1 และข้อ 5)

ก่อนจะกล่าวถึงคุณสมบัติข้อที่ 7 คือ ฟังก์ชันออโตคอร์รีเลชันของ PRBS จะขอกล่าวถึงสูตรในการคำนวณหาค่าฟังก์ชันออโตคอร์รีเลชัน ระหว่างลำดับ PRBS เดิม และ PRBS ใหม่ อันเกิดจากการเลื่อนวนไปของ PRBS เดิม

เมื่อ A คือจำนวนของข้อมูลที่เหมือนกันระหว่างลำดับทั้งสอง และ D คือจำนวนของข้อมูลที่ต่างกันจะได้ว่า

$$r(i) = \frac{A - D}{A + D} = \frac{A - D}{n}$$

ยกตัวอย่าง PRBS ในรูปที่ 8 จะเห็นว่าค่าฟังก์ชันออโตคอร์รีเลชัน $r(0) = 1$ และ $r(i) = -1/15$ สำหรับ $1 < i < 14$

7. ฟังก์ชันออโตคอร์รีเลชัน (Autocorrelation Function): ฟังก์ชันออโตคอร์รีเลชันของ PRBS ซึ่งมีความยาว $n = 2^m - 1$ เป็นดังนี้

$$r(0) = 1$$

$$r(i) = \frac{-1}{n} \text{ สำหรับ } 1 < i < 2^m - 2, m \text{ คือจำนวนภาคของรีจิสเตอร์}$$

8. รัน (Runs): สำหรับ PRBS ใด ๆ $1/2$ ของจำนวนรันทั้งหมดมีความยาว 1, $1/4$ และเป็นดังนี้ไปเรื่อย ๆ จนถึง $1/2^m$ ของรันจะเป็นรันที่มีความยาว n ในทุกกรณีจำนวนรันของบิต 1 และบิต 0 จะมีค่าเท่ากัน จะสังเกตเห็นว่าคุณสมบัติข้อนี้เหมือนกับคุณสมบัติข้อ 3 ของการสุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.5 การแทน PRBS ด้วยโพลิโนเมียล

PRBS ใน δ_n สามารถเขียนแทนด้วยโพลิโนเมียลได้ เราอาจแทนลำดับจำนวนฐานสองใด ๆ $a = a_0 a_1 \dots a_{n-1}$ ซึ่งมีความยาว n ด้วยโพลิโนเมียล

$$a(x) = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_{n-1} x^{n-1} \quad [10]$$

ยกตัวอย่าง 0 0 0 1 0 0 1 1 0 1 0 1 1 1 1 สามารถแทนด้วย

$$a(x) = x^3 + x^6 + x^7 + x^9 + x^{11} + x^{12} + x^{13} + x^{14} \quad [11]$$

การเลื่อนแบบวนไปทางขวา 1 ครั้ง ของลำดับ a จะได้ $a_{n-1}, a_0, a_1, \dots, a_{n-2}$ สามารถเขียนเป็นโพลิโนเมียลได้ $a_{n-1} + a_0 x + \dots + a_{n-2} x^{n-1}$ ถ้าเราให้ $x^n = 1$ แล้วนำ x ไปคูณกับ $a(x)$ จะได้

$$\begin{aligned} xa(x) &= a_0 x + a_1 x^2 + \dots + a_{n-2} x^{n-1} + a_{n-1} x^n \\ &= a_{n-1} + a_0 x + \dots + a_{n-2} x^{n-1} \end{aligned}$$

จะเห็นว่าการคูณลำดับด้วย x เหมือนกับการเลื่อนลำดับแบบวนไปทางขวา 1 ครั้ง

1.1.6 ตารางของโพลิโนเมียลที่ใช้สร้าง PRBS

จากการที่เราว่าการสร้าง PRBS จำเป็นต้องใช้ไพรมิทัลโพลิโนเมียลในการสร้าง แต่วิธีการหาไพรมิทัลโพลิโนเมียล เป็นกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่ค่อนข้างซับซ้อน (เอกสารอ้างอิง [6]) เราเลือกใช้โพลิโนเมียล จากตารางที่มีผู้คำนวณมาให้แล้ว โดยวิธีการในการใช้ตารางดังกล่าว เราจะพบในที่นี้

ตัวเลขทางซ้ายมือสุดของแต่ละแถวคือ กำลัง (ในตารางคือสัญลักษณ์ r) ส่วนตัวเลขในวงเล็บเป็นจำนวนฐานแปด ที่ใช้แทนสัมประสิทธิ์ของโพลิโนเมียล เริ่มด้วย x^0 ทางขวามือสุด จนถึง x^r ซึ่งเป็นตำแหน่งซ้ายมือสุดที่มีค่าเป็น 1 วิธีก็คือ เราเปลี่ยนเลขฐานแปดเป็นเลขฐานสอง ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ถ้าเราต้องการไพรมิทัลโพลิโนเมียลที่มีกำลัง 7 และเราเลือกค่าจากตารางได้ [203] ทำการเปลี่ยนจำนวนฐานแปดเป็นจำนวนฐานสองได้ดังนี้

2	0	3	จำนวนฐานแปด
0 1 0 0 0 0 0 1 1			จำนวนฐานสอง
x^7		$x^1 x^0$	พจน์ที่มีสัมประสิทธิ์เป็น 1

ดังนั้นเราจะได้โพลิโนเมียล ดังนี้

$$h(x) = x^7 + x + 1 \quad [12]$$

ถ้าสังเกตจะพบว่าค่า [203] ที่เราเลือกมาจากตาราง จะมีเครื่องหมายดอกจันที่มุมขวาบน ซึ่งค่าจำนวนฐานแปด ที่ใช้แทนโพลิโนเมียลทุกค่าในตารางที่มีเครื่องหมายดอกจันนั้น หมายถึง โพลิโนเมียลที่ได้จากค่าดังกล่าว จะมีเพียง 3 พจน์ นั่นคือ เมื่อนำมาต่อเป็นวงจรจะมีการป้อนกลับเพียง 2 จุดเท่านั้น ซึ่งการป้อนกลับจำนวนน้อย ๆ เช่นนี้ มีประโยชน์ในการประยุกต์ใช้สำหรับวงจรที่ต้องการความเร็วสูง

สำหรับค่าของโพลิโนเมียลในตารางจะไม่มีค่าของรีซีโพรคัล โพลิโนเมียล ของโพลิโนเมียล นั้นมาให้เพราะว่า รีซีโพรคัล โพลิโนเมียล ของ ไพริมทีฟ โพลิโนเมียล ก็มีคุณสมบัติเป็น ไพริมทีฟ โพลิโนเมียล ด้วยเช่นกัน

หมายเหตุ สูตรในการหา รีซีโพรคัล โพลิโนเมียล คือ

$$h(x) = \sum_{k=0}^m h_k x^{m-k} = x^m h(1/x) \quad [13]$$

ตัวอย่างเช่น โพลิโนเมียลกำลัง 4 จากตารางคือ [23] แปลงเป็น โพลิโนเมียลได้

$$h(x) = x^4 + x + 1 \quad \therefore \text{รีซีโพรคัล โพลิโนเมียล คือ } h(x) = x^4 h(1/x) = x^4 + x^3 + 1$$

ตารางที่ 1 ไพรมิทีฟ โพลีโนเมียลที่มีกำลัง $n \leq 34$

กำลัง	ไพรมิทีฟโพลีโนเมียลในรูปจำนวนฐานแปด
2	[7]*
3	[13]*
4	[23]*
5	[45]*,[75],[67]
6	[103]*,[147],[155]
7	[211]*,[217],[235],[367],[277],[325],[203]*,[313],[345]
8	[435],[551],[747],[453],[545],[537],[703],[543]
9	[1021]*,[1131],[1461],[1423],[1055],[1167],[1541],[1333],[1605],[1751],[1743],[1617],[1553],[1157]
10	[2011]*,[2415],[3771],[2157],[3515],[2773],[2033],[2443],[2461],[3023],[3543],[2745],[2431],[3177]
11	[4005]*,[4445],[4215],[4055],[6015],[7413],[4143],[4563],[4053],[5023],[5623],[4577],[6233],[6673]
12	[10123],[15647],[16533],[16047],[11015],[14127],[17673],[13565],[15341],[15053],[15621],[15321],[11417],[13505]
13	[20033],[23261],[24623],[23517],[30741],[21643],[30171],[21277],[27777],[35051],[34723],[34047],[32535],[31425]
14	[42103],[43333],[51761],[40503],[77141],[62677],[44103],[45145],[76303],[64457],[57231],[64167],[60153],[55753]
15	[100003]*,[102043],[110013],[102067],[104307],[100317],[17775],[103451],[110075],[102061],[114725],[103251],[100021]*,[100201]*
16	[210013],[234313],[233303],[307107],[307527],[306357],[201735],[272201],[242413],[270155],[302157],[210205],[305667],[236107]
17	[400011]*,[400017],[400431],[525251],[410117],[400731],[411335],[444257],[600013],[403555],[525327],[411077],[400041]*,[400101]*
18	[1000201]*,[1000247],[1002241],[1002441],[1100045],[1000407],[1003011],[1020121],[1101005],[1000077],[1001361],[1001567],[1001727],[1002777]
19	[2000047],[2000641],[2001441],[2000107],[2000077],[2000157],[2000175],[2000257],[2000677],[2000737],[2001557],[2001637],[2005775],[2006677]
20	[4000011]*,[4001051],[4004515],[6000031],[4442235]
21	[10000005]*,[10040205],[10020045],[10040315],[10000635],[10103075],[10050335],[10002135],[17000075]
22	[20000003]*,[20001043],[2222223],[25200127],[20401207],[20430607],[20070217]

ตารางที่ 1 (ต่อ) โพรमितัพ โพลีโนเมียลที่มีกำลัง $n \leq 34$

กำลัง	โพรमितัพโพลีโนเมียลในรูปจำนวนฐานแปด
23	[40000041]*,[40404041],[40000063],[40010061],[50000241],[40220151],[40006341],[40405463],[40103271],[41224445],[4043561]
24	[100000207],[125245661],[113763063]
25	[200000011]*,[200000017],[204000051],[200010031],[200402017],[252001251],[201014171],[204204057],[200005535],[200014731]
26	[400000107],[430216473],[402365755],[426225667],[510664323],[473167545],[411335571]
27	[1000000047],[1001007071],[1020024171],[1102210617],[1250025757],[1257242631],[1020560103],[1112225171],[1035530241]
28	[2000000011]*,[2104210431],[2000025051],[2020006031],[2002502115],[2001601071]
29	[4000000005]*,[4004004005],[4000010205],[4010000045],[4400000045],[4002200115],[4001040115],[4004204435],[4100060435],[4040003075],[4004064275]
30	[10,040,000,007],[10,104,264,207],[10,115,131,333],[11,362,212,703],[10,343,244,533]
31	[20,000,000,011]*,[20,000,000,017],[20,000,020,411],[21,042,104,211],[20,010,010,017],[20,005,000,251],[20,004,100,071],[20,202,040,217],[20,000,200,435],[20,060,140,231],[21,042,107,357]
32	[40,020,000,007],[40,460,216,667],[40,035,532,523],[42,003,247,143],[41,760,427,607]
33	[100,000,020,001]*,[100,020,024,001],[104,000,420,001],[100,020,224,401],[111,100,021,111],[100,000,031,463],[104,020,466,001],[100,502,430,041],[100,601,431,001]
34	[201,000,000,007],[201,472,024,107],[377,000,007,527],[225,213,433,257],[227,712,240,037],[251,132,516,577],[211,636,220,473],[200,000,140,003]
35	[400,000,000,005]*
36	[1,000,000,004,001]*
37	[2,000,000,012,005]
38	[4,000,000,000,143]
39	[10,000,000,000,021]*
40	[20,000,012,000,005]
๑1	[200,000,000,000,000,047]
๑๒	[400,000,000,000,000,000,000,000,151]

1.2 เครื่องวัดความผิดพลาด

อัตราความผิดพลาด (ER) หรือนาฬิกาตัวอื่น เช่น BER, BLER, CER, PER, RER สามารถบ่งบอกคุณภาพของระบบการสื่อสารนั้น ๆ ถ้าข่าวสารที่ถูกส่งและข่าวที่ได้รับสามารถถูกนำมาเปรียบเทียบกันได้ ความผิดพลาดของข่าวสารก็จะสามารถตรวจสอบได้ง่าย และการวัดอัตราความผิดพลาดจะกระทำได้อย่างตรงไปตรงมา ในทางปฏิบัติฝ่ายรับข่าวสารไม่สามารถรู้ข่าวสารของฝ่ายส่งล่วงหน้าได้ ดังนั้นจึงอาศัยการประเมินค่า นาฬิกาของข่าวสารที่ได้รับมาคำนวณหาค่าอัตราความผิดพลาดแทน เรียกอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ประมาณค่านี้ว่า "เครื่องวัดความผิดพลาด" (Error Monitor)

การแก้ปัญหาการประมาณค่าของเครื่องวัดความผิดพลาด ขึ้นกับศิลปะการออกแบบและการประยุกต์ใช้งาน เครื่องวัดความผิดพลาดที่ง่ายที่สุด ก็จะแสดงได้แค่ว่าระบบการสื่อสารนั้น เลวหรือดีเท่านั้น (ยอมรับได้หรือยอมรับไม่ได้) หรือบ่งว่าอุปกรณ์นั้นเสื่อมลงและควรจะได้รับ การซ่อมแซม

การแบ่งคุณภาพของระบบการสื่อสารนั้นมีอยู่ 3 ระดับคือ

1. ระดับที่ระบบยังคงทำงานได้ดีอยู่ (มีอัตราความผิดพลาดน้อย)
2. ระดับที่ระบบมีคุณภาพการทำงานที่แยกลง (มีอัตราความผิดพลาด) แต่ยังสามารถยอมรับได้
3. ระดับที่ระบบมีคุณภาพการทำงานที่แย่มาก มีอัตราความผิดพลาดสูง จนยอมรับไม่ได้

การจัดแบ่งเช่นนี้ก็เพื่อที่จะให้ระบบการสื่อสารทำงานอย่างต่อเนื่อง เช่นระบบใดที่มีระดับคุณภาพถึงระดับที่ 2 ก่อนจะถึงระดับที่ 3 ก็ให้ทำการเปลี่ยน, ซ่อม ระบบนั้นก่อน เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ระบบสื่อสาร โดยนำอะไหล่สำรองมาเปลี่ยนแทนและอาจมีการเตือน (Alarm) ก่อนถึงระดับ 3 ก็ได้ ในการทำสัญญาณเสียงให้เป็นสัญญาณเชิงเลข โดยขบวนการ สุ่มสัญญาณ (Sampling), คงสัญญาณ (Holding), จัดระดับ (Quantizing), เข้ารหัส (Coding) เรียกสัญญาณที่ได้ว่า เสียงในรูปเชิงเลข แล้วทำการส่งผ่านระบบการสื่อสารนั้น ค่าที่ยอมรับได้ของเสียงในรูปเชิงเลข คือมี BER < 10^{-3} ในขณะที่สัญญาณข้อมูล ยอมรับให้มี BER < 10^{-7}

1.2.1 ลักษณะสำคัญของเครื่องวัดความผิดพลาด

1. มีความไวต่อข่าวสารที่ได้รับ
2. มีโครงสร้างง่าย, การเชื่อมต่อเข้าระบบการสื่อสารง่าย
3. ตรวจสอบความผิดพลาดได้เร็ว
4. สามารถประมาณค่าอัตราความผิดพลาดโดยไม่ไปรบกวนข่าวสารที่นำมาใช้ประเมิน
5. มีความแม่นยำ และสามารถกำหนดระดับการประมาณค่าอัตราความผิดพลาดใหม่ได้เอง

1.2.2 ชนิดของเครื่องวัดความผิดพลาด

1. ใช้ลำดับทดสอบ
  2. วัดพารามิเตอร์สัญญาณ
  3. ใช้การตรวจจับไวโอเลชั่น
  4. ใช้การตรวจจับความผิดพลาดเทียม
- แต่ในที่นี้ขอเน้นเฉพาะ ชนิดใช้ลำดับทดสอบเท่านั้น

1.2.3 คำมาตรฐานที่ใช้ในการวัดคุณภาพระบบการสื่อสาร

แบ่งได้ 7 คำคือ

1. ความไวใจได้ (Reliability)
2. ความถูกต้องแน่นอน (Accuracy)
3. ความหน่วง (Delay)
4. ประสิทธิภาพในการส่งข้อมูล (Efficiency)
5. ความมั่นคงปลอดภัย (Security)
6. ความยืดหยุ่น (Transparency)
7. การใช้ระบบอย่างคุ้มค่า (Accessibility)

1.2.4 ลักษณะโดยทั่วไปของความผิดพลาด

ถึงแม้จะเป็นที่รู้กันทั่วไปว่า ระบบสื่อสารแบบเชิงเลขนั้น มีความคงทนต่อการเกิดความผิดพลาด (Impairment) ของข้อมูล มากกว่าระบบสื่อสารแบบเชิงอุปมานก็ตาม แต่ความผิดพลาดก็ยังสามารถเกิดขึ้นได้ ถ้าการเกิดความผิดพลาดนั้นมีขนาดใหญ่

เพราะว่าการส่งสัญญาณทั้ง 2 ระบบ คือ เชิงเลขและเชิงอุปมาน ล้วนแต่ส่งไปในรูปของรูปคลื่นเชิงอุปมาน ดังนั้นลักษณะโดยทั่วไปของการเกิดความผิดพลาดจึงคล้ายกัน ความแตกต่างของการส่งสัญญาณทั้งสองแบบคือ ในระบบเชิงเลขจะมีรีพีตเตอร์หรือตัวทวนสัญญาณ แบบรีเจนเนอเรทีฟรีพีตเตอร์ ซึ่งจะถูกติดตั้งเป็นช่วงสั้น ๆ ตลอดระยะทางจากต้นทางถึงปลายทาง ซึ่งเป็นการช่วยลดการเกิดความผิดพลาดที่สะสมตลอดเส้นทาง

ชนิดของการเกิดความผิดพลาดอาจแบ่งใหญ่ ๆ ได้เป็น 2 กลุ่มคือ

1. การเกิดความผิดพลาดแบบเป็นคาบเวลา (Deterministic Impairments) เกิดจากความไม่สมบูรณ์ของช่องสัญญาณ แต่เราสามารถทำนายการเกิดและผลกระทบของมันได้ จึงสามารถกำจัดได้โดยเสียค่าใช้จ่ายไม่แพง
2. การเกิดความผิดพลาดแบบสุ่ม (Random Impairments) ซึ่งผลของมันที่รบกวนสัญญาณของเรา ไม่อาจทำนายได้ และบ่อยครั้งพบว่าเกิดจากอิทธิพลสิ่งแวดล้อมภายนอก

ตามความเป็นจริงแล้วในระบบสื่อสารเชิงเลขนั้น เกิดความผิดพลาดขึ้น เนื่องจากสาเหตุทั้งสองกลุ่มข้างต้นร่วมกัน

แนวคิดในการทำงานของรีเจนเนอเรทีฟ รีพีตเตอร์ คือ จากการที่เรารู้ว่า ถ้ากำลังของสัญญาณที่ส่งมีค่าใกล้เคียงกับกำลังของสัญญาณรบกวน จะทำให้ทางด้านรับตีความสัญญาณของเราผิดไปได้ ดังนั้นอัตราความผิดพลาดจึงสูง แต่ถ้าเรามีการสร้างสัญญาณขึ้นมาใหม่ก่อนที่ระดับของสัญญาณรบกวนจะถูกสะสมจนมีค่าใหญ่ขึ้น ย่อมสามารถที่จะลดค่าของอัตราความผิดพลาดขึ้นได้ อย่างไรก็ตามวิธีการนี้ไม่อาจลดสัญญาณรบกวนอันเกิดจากเครื่องรับเองได้

1.2.5 อัตราความผิดพลาดข้อมูล

อัตราความผิดพลาดข้อมูลหาได้จาก การนับจำนวนข้อมูลผิดพลาดที่ได้รับ (N_e) หารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับ (N_t) ในช่วงเวลาการวัดที่กำหนด

$$ER = \frac{N_e}{N_t}$$

[13]

ถ้าไม่รู้โครงสร้างของข้อมูลที่จะวัด ข้อมูลเชิงเลขดังกล่าวจะถ่วงน้ำหนักความผิดพลาดเป็น อัตราความผิดพลาดบิต (Bit Error Rate - BER) แต่ถ้าข้อมูลมีโครงสร้างเป็นอักขระ (ตามปกติ ยาวประมาณ 8 - 10 บิต) หรือบล็อก (ยาวหลายพันบิต) ข้อมูลจะถูกวัดเป็นอัตราความผิดพลาดอักขระ (Character Error Rate - CER) หรืออัตราความผิดพลาดบล็อก (Block Error Rate - BLER) ตามลำดับ

ตามความเป็นจริงแล้วการวัดเป็น CER และ BLER จะมีประโยชน์กว่าการวัด BER เพราะว่าเราสามารถหาสัดส่วนของข้อมูลที่ใช้ได้และข้อมูลที่ใช้ไม่ได้ เช่นสมมติเราส่งข้อมูลไป 3 อักขระ คือ C E และ R โดยที่แต่ละอักขระมีความยาว 8 บิต และความผิดพลาดที่เกิดใน อักขระ C มี 2 บิต, อักขระ R มี 1 บิต ส่วนอักขระ E ไม่มีข้อมูลผิดพลาด ดังนั้น $CER = 2/3 = 0.67$ ส่วน $BER = 3/24 = 0.125$ จะเห็นว่าจาก CER เราจะรู้ได้ว่าข้อมูลที่ส่งมาใช้ได้ 1 อักขระ แต่ BER เราจะไม่รู้เลยว่าข้อมูลที่ใช้ได้มีกี่อักขระเพราะอาจเป็นไปได้ว่าบิตที่ผิดพลาดทั้ง 3 บิต อาจกระจายอยู่ในอักขระทั้ง 3 ซึ่งหมายถึงข้อมูลนี้ส่งมาไม่ได้เลยซึ่งผิดจากความเป็นจริง

ในบางระบบของการส่งข้อมูลเช่น การส่งแบบอะซิงโครนัส จะมีการเพิ่มบิตที่ใช้ตรวจสอบความผิดพลาดของข้อมูลในอักขระนั้น ที่เรียกว่า พาริตีบิต การวัดอัตราความผิดพลาดข้อมูลจะวัดเป็นอัตราความผิดพลาดพาริตี (Parity Error Rate) ซึ่งหาได้จากจำนวนข้อมูลผิดพลาดที่ถูกตรวจจับโดยพาริตีบิตหารด้วยจำนวนบิตที่ได้รับทั้งหมด

การวัดอัตราความผิดพลาดข้อมูลไม่ว่าแบบใดก็ตาม สามารถบอกได้เพียงว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้นเป็นจำนวนเท่าใด ในช่วงเวลาที่กำหนด แต่ไม่ได้บอกว่าการผิดพลาดดังกล่าวมีการแจกแจงกระจายเป็นอย่างใดในช่วงเวลานั้น

1.2.6 ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดและอัตราความผิดพลาดบิต

บางครั้งอาจสับสนระหว่างความน่าจะเป็นของความผิดพลาด $P(e)$ และอัตราความผิดพลาดบิต (BER) เนื่องจากค่าทั้งสองมีความหมายต่างกัน คือ $P(e)$ เป็นการคาดคะเนอัตราความผิดพลาดของระบบที่เราสนใจในเชิงทฤษฎีคณิตศาสตร์ ส่วนอัตราความผิดพลาดบิตคือการนับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจริง ๆ (เกิดไปแล้ว) เช่น ในระบบสื่อสารหนึ่ง $P(e) = 10^{-5}$ ความหมายทางคณิตศาสตร์ คือ เราคาดว่าจะเกิดความผิดพลาดขึ้น 1 บิตในทุก ๆ 100,000 บิตที่ส่งมา ($10^{-5} = 1/10^5$) ส่วนถ้ากล่าวว่าจะระบบนี้มี $BER = 10^{-5}$ หมายความว่าจากที่ผ่านมาเรา ได้วัดระบบนี้แล้วพบว่า มีบิตผิดพลาด 1 บิต สำหรับทุก ๆ 100,000 บิตที่ส่งมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

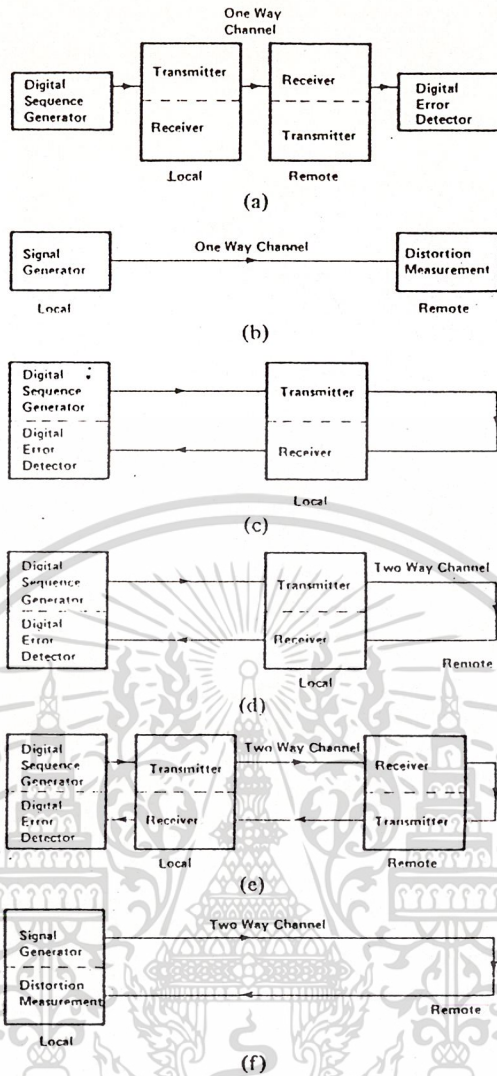
1.2.7 เครื่องวัดความผิดพลาดโดยใช้ลำดับทดสอบ (Test Sequence)

วิธีที่ถูกต้องในการวัดความผิดพลาดของข่าวสารที่ได้รับก็คือ การเปรียบเทียบข่าวสารที่ได้รับกับข่าวสารแท้จริงที่ถูกลส่งออกมา ในความเป็นจริงมันเป็นไปได้ที่ข่าวสารแท้จริงนั้นจะถูกส่งรู้โดยฝ่ายรับ นอกจากกรณี i) มีการกำหนดรูปแบบเฉพาะของข่าวสารที่ใช้ทดสอบซึ่งฝ่ายส่งและฝ่ายรับรู้จัก เรียกรทดสอบแบบนี้ว่า แบบทางเดียว (One way) ii) ข่าวสารที่ได้รับจะถูกป้อนย้อนกลับไปฝ่ายส่ง เรียกรทดสอบแบบนี้ว่า แบบวนกลับ (Loop back) ซึ่งทั้ง 2 กรณีข่าวสารที่ได้รับจะถูกเปรียบเทียบกับข่าวสารที่ส่งมา เกิดเป็นข่าวสารที่ผิดพลาด (Error Information) และเป็นตัวบอกคุณภาพของระบบการสื่อสารนั้นๆ ในระหว่างการทดสอบข่าวสารการสื่อสารนั้นๆ ถ้าไม่สามารถให้บริการส่งผ่านข่าวสารอื่นได้อีกเรียกว่า การทดสอบแบบ "นอกบริการ" (Out of Service)

การทดสอบนี้แบ่งตามรูปแบบสัญญาณข่าวสารได้ 2 แบบคือ

1. ลำดับทดสอบเชิงเลข ใช้เฉพาะข่ายสื่อสารเชิงเลข
2. ลำดับทดสอบเชิงอุปมาน ใช้เฉพาะข่ายการสื่อสารเชิงอุปมาน

ในการทดสอบนี้มีความจำเป็นต้องแยกระบบการสื่อสารออกเป็นข่ายการสื่อสารย่อยๆ ทั้งนี้เพราะความผิดพลาดเกิดเฉพาะข่ายการสื่อสารย่อยๆ เท่านั้น ซึ่งเป็นขั้นตอนจำเป็นของการซ่อมแซมระบบการสื่อสาร เพราะทำให้เสียเวลาและเสียหายแก่การสื่อสารทั้งระบบ รูปที่ 11 แสดงรูปแบบการทดสอบต่าง ๆ ของลำดับทดสอบทั้งแบบเชิงเลขและเชิงอุปมาน และ แบบ ทางเดียวหรือวนกลับ ในการใช้งานจริงก็ขึ้นอยู่กับแต่ละข่ายการสื่อสารย่อยของระบบ บุคลากร, อุปกรณ์, ความชำนาญ เป็นต้น

รูปที่ 11 วิธีทดสอบระบบสื่อสารโดยใช้ลำดับทดสอบ แบบต่าง ๆ

1. ลำดับทดสอบเชิงเลข

การทดสอบแบบนี้ใช้วัดจำนวนบิตข้อมูลที่ผิดพลาดที่ตรวจพบในช่วงเวลาหนึ่ง จากที่ผ่านมาเครื่องตรวจจับบิตข้อมูลที่ผิด อาจจะต้องอยู่คนละแห่งกับเครื่องสร้างบิตข้อมูลที่ใช้ทดสอบ หรือจะตั้งอยู่ที่เดียวกันโดยอาศัยการป้อนกลับของบิตข้อมูลก็ได้

บิตข้อมูลที่ผิดพลาดสามารถนำมาสร้างค่าพารามิเตอร์เพื่อแสดงระดับคุณภาพของการสื่อสาร ได้ดังนี้คือ - อัตราความผิดพลาดบิต (BER - Bit Error Rate)

- อัตราความผิดพลาดอักขระ (CER - Character Error Rate)

- อัตราความผิดพลาดบล็อก (BLER - Block Error Rate)

2. ลำดับทดสอบเชิงอุปมาน

คือทำการวัดลักษณะสมบัติของสัญญาณเชิงอุปมาน เช่น ขนาด, ความถี่, เฟส ที่ผิดพลดไปซึ่งถูกตรวจจับได้ทางเครื่องรับ โดยเครื่องส่งจะทำการสร้างสัญญาณเชิงอุปมานที่ใช้ทดสอบ (ส่วนมากเป็นคลื่นรูปไซน์ ซึ่งมี 1 ความถี่หรือมากกว่า) ส่งผ่านข่ายการสื่อสารเชิงอุปมานที่จะทดสอบ ซึ่งสัญญาณที่ใช้ทดสอบนี้ทางเครื่องรับต้องสามารถสร้างใหม่ได้ง่าย และ ง่ายต่อการซิงโครไนซ์ทั้งเครื่องส่งและเครื่องรับ

ตารางตัวอย่างพารามิเตอร์ช่องสัญญาณของวงจรเช่า(ย่านความถี่เสียง)ที่ใช้สื่อสารข้อมูล

Parameter	CCITT Recommendation M. 1020	Bell System Technical Reference Pub 41004
Overall Loss	X	X
Loss Variation	X	X
Attenuation Distortion	X	X
Envelope Delay Distortion (Group Delay Distortion)	X	X
Random Circuit Noise	X	
Signal to Noise Ratio		X
Quantizing Noise	X	
Impulse Noise	X	X
Phase Jitter	X	X
Single Frequency Interference	X	X
Frequency Shift	X	X
Non Linear Distortion Harmonic Distortion	X	X
Echo		X

รูปที่ 12 ตัวอย่างพารามิเตอร์ต่าง ๆ ของช่องสัญญาณที่จำเป็นต้องระบุ กำหนดโดยองค์กรทางโทรคมนาคมต่าง ๆ

การที่จะได้ค่าตัวแปรของช่องสัญญาณ (channel) นั้น สามารถทำได้โดยส่งสัญญาณรูปไซน์ ซึ่งมีค่าสเปกตรัม ครอบคลุมแถบกว้างความถี่ (Bandwidth) ของช่องสัญญาณ แล้ววัดลักษณะสมบัติของสัญญาณไซน์ (ขนาดและเฟส) ที่เปลี่ยนแปลงไป การเปรียบเทียบของสัญญาณไซน์ 2 ตัว คือ สัญญาณที่ส่งกับสัญญาณที่รับได้ ก็เพื่อแสดงลักษณะสมบัติของสัญญาณที่เกิดผิดพลดไป มีวิธีการเปรียบเทียบ 2 วิธีคือ

- 1) การแปลงฟูเรียร์
- 2) การใช้คอร์เรลอร์เลชั่น ینگค์ชั่น ซึ่งต้องอาศัยคอมพิวเตอร์ช่วยวิเคราะห์ผล

2 โครงการสร้างเครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิต (BER Monitor)

2.1 หลักการทํางาน

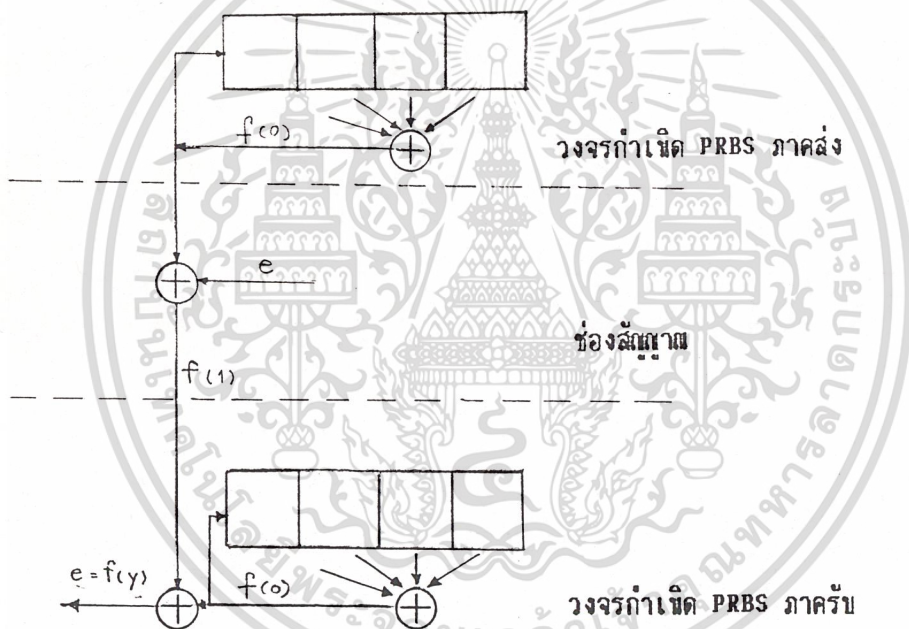
การวัดอัตราความผิดพลาดบิตที่ข้อมูลนี้ ใช้หลักการ คือ ส่งข้อมูลที่ทราบรูปแบบเข้าไปที่ปลายหนึ่งของระบบรับส่งข้อมูล แล้วนำเอาข้อมูลดังกล่าว ที่ส่งผ่านมายังอีกปลายหนึ่งของระบบ มาตรวจสอบหาจำนวนบิตข้อมูลที่ผิดพลด เพื่อนำไปคำนวณหาอัตราความผิดพลาดบิต (BER) สำหรับข้อมูลที่นำมาใช้ทดสอบคือลำดับสุ่มเทียม (PRBS) เพื่อครอบคลุมรูปแบบของสัญญาณที่เป็นไปได้ทั้งหมด และขจัดปัญหาในเรื่องรูปแบบสัญญาณที่อาจเป็นประโยชน์หรือโทษแก่ระบบรับส่งข้อมูลที่จะทดสอบ

ข้อมูลเชิงเลขที่ใช้ทดสอบ อาจใช้การอ่านจากหน่วยความจำก็ได้ แต่ในที่นี้เราเลือกใช้ PRBS เนื่องจากข้อได้เปรียบบางประการดังนี้

1. รูปแบบของข้อมูลแบบนี้ มีลักษณะใกล้เคียงกับข้อมูลแบบสุ่มจริง ๆ (เช่นจำนวนของบิต 1 และ บิต 0 มีค่าพอ ๆ กัน) ซึ่งเป็นลักษณะปกติของข้อมูลในการสื่อสารข้อมูลทั่วไป
2. สามารถสร้างได้ง่าย โดยใช้อุปกรณ์ที่หาได้ง่ายและมีราคาไม่แพง คือรีจิสเตอร์เลื่อน รวมทั้งมีความเชื่อถือได้สูง

เทคนิคของระบบที่เราใช้

เทคนิคของระบบเครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิตของเรา มีลักษณะเป็นดังนี้

รูปที่ 13 แผนภาพระบบเครื่องวัดอัตราความผิดพลาดบิต

สามารถอธิบายได้ด้วยสมการง่าย ๆ ดังนี้

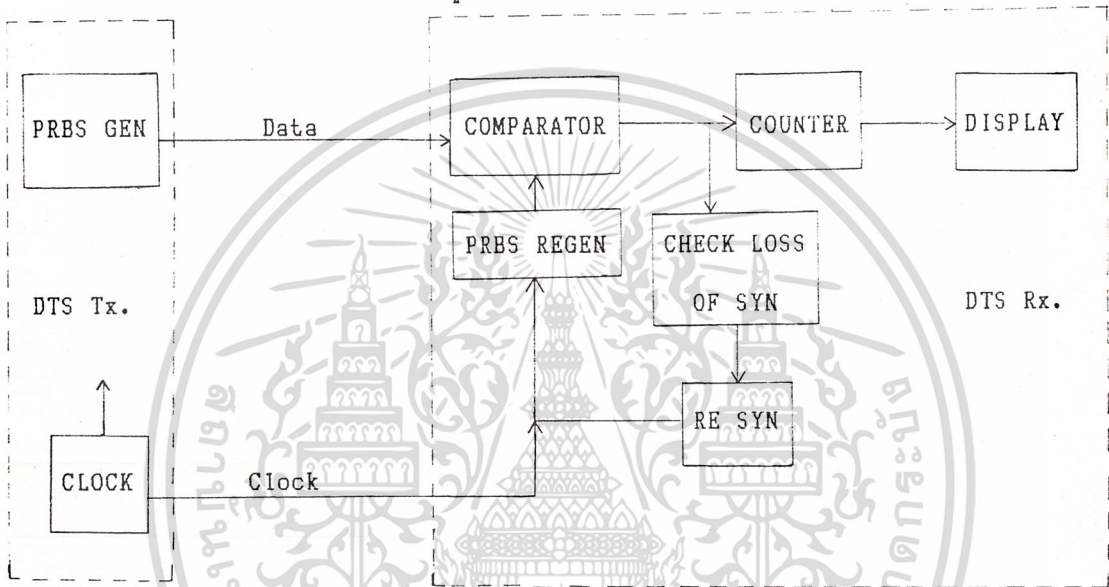
ข้อมูลที่สร้างจาก วงจรถ้าเปิด PRBS ทางด้านส่ง คือ $f(0)$ เมื่อส่งมาตามช่องสัญญาณ จะเกิดความผิดพลาดขึ้นเป็น

$$f(1) = f(0) + e \quad [14]$$

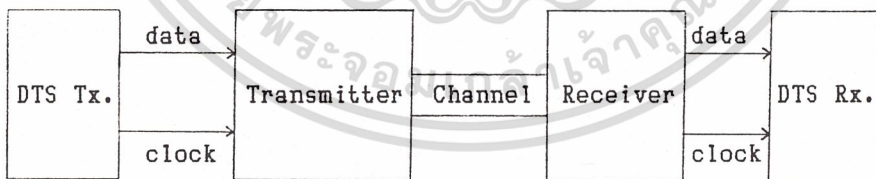
ทางด้านรับจะนำ $f(1)$ มาเปรียบเทียบกับ $f(0)$ ที่สร้างขึ้นจากทางด้านรับได้เป็น

$$\begin{aligned}
 f(y) &= f(1) + f(0) \\
 &= f(0) + e + f(0) \\
 &= e \quad \therefore \text{เป็นการบวกแบบโมดูลุ 2}
 \end{aligned}$$

โครงสร้างอย่างง่ายแสดงดังรูป

รูปที่ 14 โครงสร้างเครื่องวัดและแบบจำลองการวัดโดยตรง

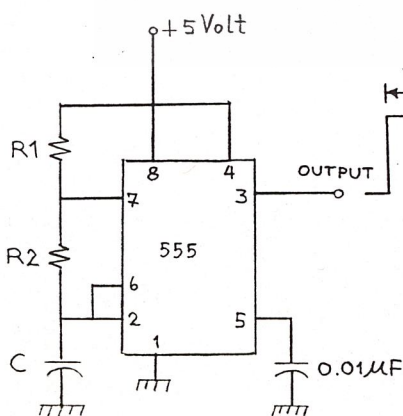
รูปที่ 15 การต่อเครื่องวัดกับระบบสื่อสาร

จากรูปการวัดอัตราความผิดพลาดโดยตรง ประกอบด้วยหลายส่วน ซึ่งสามารถอธิบายหน้าที่ของวงจรได้ดังนี้

1. วงจรกำเนิดสัญญาณนาฬิกา (Clock) ทำหน้าที่สร้างสัญญาณนาฬิกาให้กับวงจรส่วนต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดสอบการทำงานของเครื่องวัด
2. วงจรกำเนิด PRBS ภาคส่ง (PRBS GEN) ทำหน้าที่สร้างลำดับสุ่มเทียม เพื่อส่งเข้าไปในระบบรับส่งข้อมูลที่ต้องการทดสอบคุณภาพ อัตราข้อมูลที่ส่งขึ้นกับสัญญาณนาฬิกา
3. วงจรกำเนิด PRBS ภาครับ (PRBS REGEN) ทำหน้าที่สร้างลำดับสุ่มเทียม แบบเดียวกับในภาคส่งเพื่อใช้อ้างอิงว่าข้อมูลที่ได้รับ (จากระบบรับส่งข้อมูล) นั้นมีบิดเบือนไปจากเดิมหรือไม่
4. วงจรซิงโครไนซ์ข้อมูล (Synchronization) ทำหน้าที่ทำให้ลำดับสุ่มเทียม ที่ถูกสร้างขึ้นในภาครับมีลำดับตรงกันกับข้อมูลที่รับเพื่อง่ายต่อการเปรียบเทียบข้อมูล
5. วงจรเปรียบเทียบข้อมูล (Comparator) ทำหน้าที่เปรียบเทียบข้อมูลที่รับจากระบบรับส่งข้อมูลกับข้อมูลที่สร้างขึ้นในภาครับเพื่อหาบิตข้อมูลที่ผิดพลาด
6. วงจรนับ (Counter) ทำหน้าที่นับจำนวนบิตข้อมูลที่ผิดพลาดระหว่างการทดสอบ
7. วงจรแสดงผล (Display) ทำหน้าที่แสดงจำนวนบิตข้อมูลที่ผิดพลาดให้ผู้ทดสอบทราบ
8. วงจรตรวจจบการหลุดซิงโครไนซ์ ทำหน้าที่คอยตรวจสอบว่าข้อมูลที่ถูกรับในภาครับกับข้อมูลที่รับจากระบบรับส่งข้อมูลซิงโครไนซ์กันหรือไม่ ถ้าไม่ วงจรนี้จะสั่งให้วงจรซิงโครไนซ์ทำการซิงโครไนซ์ข้อมูล

2.2 การออกแบบวงจรต่าง ๆ

1. วงจรกำเนิดสัญญาณนาฬิกา เป็นตัวกำหนดความเร็ว ของการส่งข้อมูล ค่าที่ใช้ทดลองนี้มีค่า $\sim 1\text{KHZ}$ ซึ่งจะทำได้ค่าอัตราการสื่อสาร $1,000\text{ bps}$ แต่ที่นิยมใช้ในการสื่อสารข้อมูลทั่วไปคือ $1200, 2400, 4800, 9600\text{ bps}$

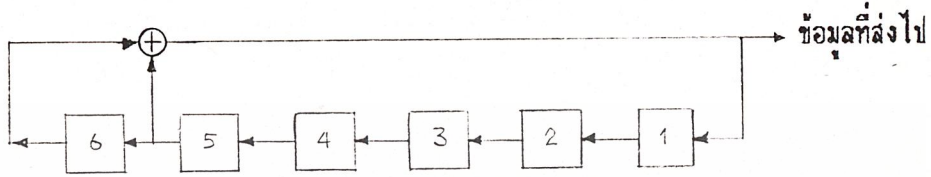
$$\text{ดิวตี้ ไซเคิล} = \frac{R_2}{R_1 + R_2} \times 100\%$$

$$\text{ความถี่} = \frac{1.46}{(R_1 + 2R_2) C}$$

$$T_H = 0.685 (R_1 + R_2) C$$

$$T_L = 0.685 (R_2) C$$

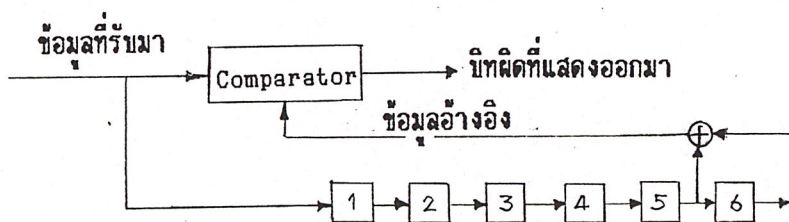
2. วงจรกำเนิด PRBS ภาคส่ง ทำหน้าที่สร้างลำดับส่มเทียมทางภาคส่ง ซึ่งสร้างได้โดยใช้ รีจิสเตอร์ที่มีการป้อนกลับแบบเชิงเส้น (Linear Feedback Shift Register-LFSR) ในการทดลองนี้ใช้จำนวนภาคของรีจิสเตอร์ จำนวน 6 ภาคและมีรูปแบบการป้อนกลับกำหนด โดย โพรมิตีฟ โพลีโนเมียล $h(x)$ คือ $h(x) = x^6 + x + 1$ (คาบ = 63) แสดงดังรูป

รูปที่ 16 แสดง วงจรกำเนิด PRBS ภาคส่ง

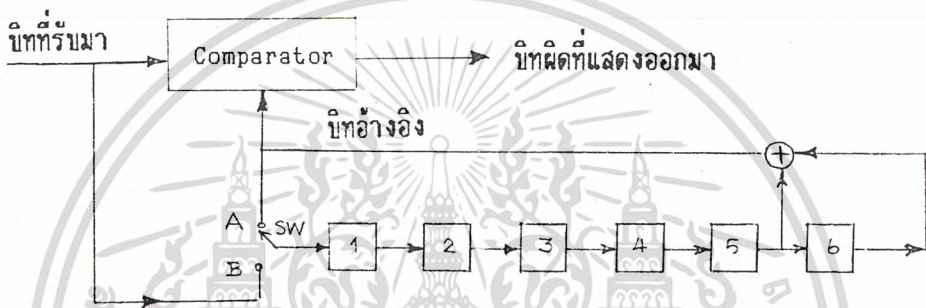
ถ้าจำนวนภาคของรีจิสเตอร์เพิ่มขึ้น จะทำให้ข้อมูลที่ได้ (Transmitted Data) มีลักษณะ เข้าใกล้ส่มจริงมากขึ้น แต่มีข้อเสียคือจะทำให้วงจรเชิงโครโมโซมมีความซับซ้อนเพิ่มด้วย จำนวนภาคที่นิยมใช้กรณีอัตราการสื่อสารต่ำ ๆ คือ $m = 6, 9, 11$ (คาบ = 63, 511, 2047)

3. วงจรกำเนิด PRBS ภาครับ ทำหน้าที่สร้างลำดับส่มเทียมแบบเดียวกับภาคส่ง เพื่อใช้อ้างอิง กับข้อมูลที่ได้รับจากระบบรับส่งข้อมูลว่ามีบิดเบือนบ้าง สิ่งสำคัญในการเปรียบเทียบคือลำดับบิต ข้อมูลที่สร้างโดย วงจรกำเนิด PRBS ภาครับและภาคส่ง ต้องมีลำดับบิตตรงกัน ซึ่งเรียกว่า เกิดการซิงโครไนซ์ (Synchronization) ซึ่งเป็นหน้าที่ของเครื่องรับ ที่จะต้องซิงโครไนซ์ ข้อมูลทั้งสองให้มัลลำดับบิตตรงกัน วิธีที่จะซิงโครไนซ์ได้ง่ายได้แก่การใช้ LFSR ต่อตรงข้ามกับ LFSR ในภาคส่ง แล้วทำการไหลดข้อมูลที่ได้รับจำนวน m บิต แก่ LFSR จากนั้นมันจะผลิตบิตข้อมูลอ้างอิงที่ตรงกับบิตข้อมูลของภาคส่ง วงจรกำเนิด PRBS ภาครับแบบนี้เรียกว่า แบบซิงโครไนซ์เอง (Self-Synchronized) หรือ แบบอัตโนมัติ (Automatic Mode) ซึ่ง แสดงดังรูปที่ 17

รูปที่ 17 แสดงวงจร วงจรกำเนิด PRBS ภาครับ แบบอัตโนมัติ

วงจรถ่าย PRBS ภาครับ แบบอัตโนมัติ มีข้อดีคือสามารถซิงโครไนซ์ได้เร็ว และทำได้เอง ไม่จำเป็นต้องมีวงจรถ่ายซิงโครไนซ์ แต่ข้อเสียคือค่าบิตผิดพลาดที่แสดงออกมา (Error Indication) ไม่ใช่ค่าบิตผิดพลาดที่เกิดขึ้นจริง เช่น เกิดบิตผิดพลาด 1 บิต แต่บิตผิดพลาดที่แสดงออกมามีค่า $x+1$ บิตเมื่อ x คือจำนวนเส้นที่ต่อออกมา (tap) จาก LFSR เพื่อแก้ปัญหาการแสดงผลค่าบิตผิดพลาด ที่ไม่ตรงกับที่เกิดขึ้นจริง จึงมีการปรับปรุงวงจรถ่าย PRBS ภาครับใหม่ ดังรูปที่ 18

รูปที่ 18 แสดงวงจรถ่าย PRBS ภาครับ แบบไม่อัตโนมัติ (Manual Mode)

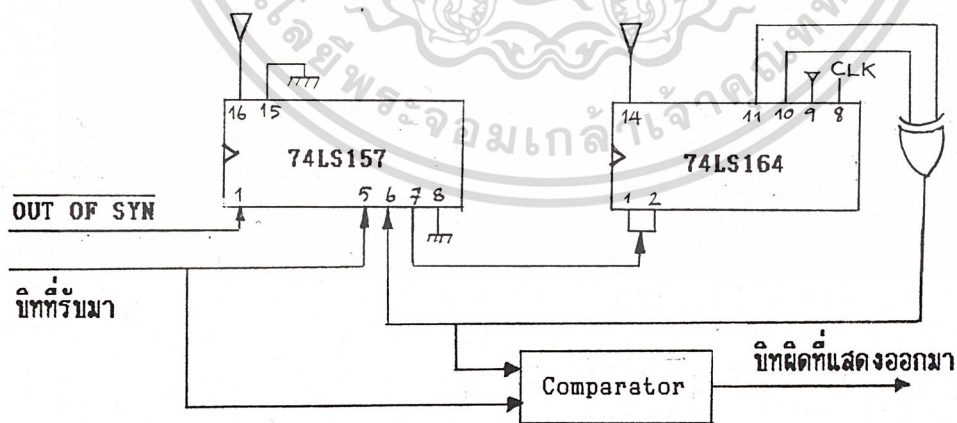
การทำงานเริ่มแรก คือกด sw ไป B เป็นเวลาชั่วคราว ซึ่งตอนนี้ก็เหมือนกรณีอัตโนมัติ จะทำให้เกิดบิตข้อมูลอ้างอิงที่ภาครับ ซิงโครไนซ์กับบิตข้อมูลภาคส่ง จากนั้นกด sw ไปยัง A จะทำให้ วงจรถ่าย PRBS ภาครับ ทำงานโดยอิสระไม่ขึ้นกับบิตผิดพลาดที่อาจเข้ามารบกวน การทำงานของวงจรถ่ายในกรณีนี้บิตผิดพลาดที่แสดงมีค่าเท่ากับบิตผิดพลาดที่เกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตามหากบิตที่ได้รับมา (Received Data) มีการหายไปหรือถูกเพิ่มเข้ามาซึ่งเรียกว่าเกิด "การเลื่อนบิต" (Bit slip) จะทำให้เกิดการหลุดซิงโครไนซ์ดังนั้นจึงต้องทำการซิงโครไนซ์ใหม่ โดยการกด sw ไปยัง B เป็นเวลาชั่วคราว แล้วกลับมายัง A ดังได้อธิบายแล้ว

4. วงจรเปรียบเทียบข้อมูล วงจรเปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบบิต 2 บิต คือบิตอ้างอิง และบิตที่รับมาได้ ดังนั้นจึงใช้ เอ็กซคลูซีฟออร์ เกต (Exclusive-or gate) ธรรมดา ผลของการเปรียบเทียบ คือ หากบิตแสดงความผิดพลาด (Error Indication) มีค่า "1" แสดงว่าเกิดบิตผิดพลาดเนื่องจากระบบรับส่งข้อมูลแล้ว

รูปที่ 19 วงจรเปรียบเทียบข้อมูล หรือ เอ็กซคลูซีฟออร์ เกต

5. วงจรชิงโครไนซ์ จากที่ผ่านมาวงจรกำเนิด PRBS ภาครับ แบบไม่อัตโนมัติ จำเป็นต้องมีการชิงโครไนซ์ใหม่หากเกิดการหลุดชิงโครไนซ์ ดังนั้นสวิตซ์จึงทำหน้าที่เป็นวงจรชิงโครไนซ์นั่นเอง แต่ในการทดลองใช้ IC 74LS157 เป็นสวิตซ์ที่ถูกควบคุมการผลักสวิตซ์ด้วยสัญญาณหลุดชิงโครไนซ์ (Out of Syn)

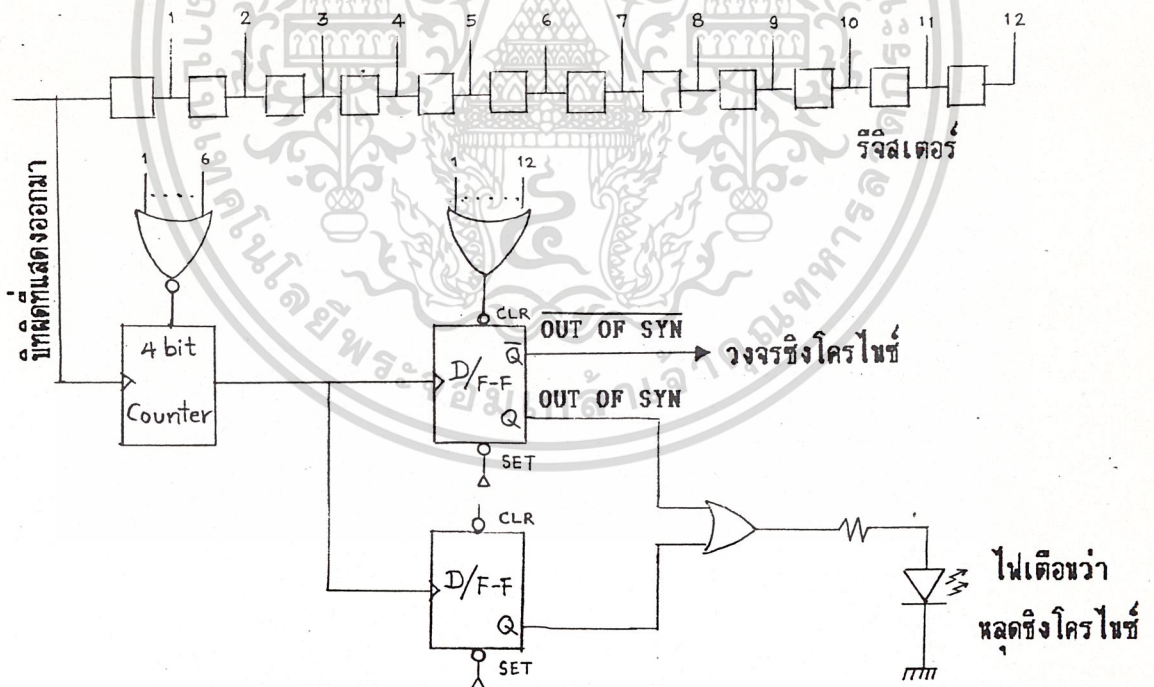

รูปที่ 20 แสดงการต่อวงจรชิงโครไนซ์กับวงจรกำเนิด PRBS ภาครับ

6. วงจรตรวจจับการหลุดซิงโครไนซ์ หน้าทีของวงจรนี้ จะทำการตรวจสอบดูว่า บิตข้อมูลที่ส่ง และบิตข้อมูลอ้างอิงมีลำดับบิตตรงกันหรือไม่ ถ้าไม่ตรงกัน จะทำการส่งสัญญาณ Out of Syn ไปควบคุมสวิทช์ IC 74157 ให้ทำการซิงโครไนซ์ข้อมูลใหม่ ขณะที่ข้อมูลกำลังซิงโครไนซ์กันนั้น จำนวนบิตผิดที่ตรวจพบจะน้อยมาก ถึงแม้ว่าระบบรับส่งข้อมูลจะเร็วมากก็ตาม แต่ในขณะที่ ข้อมูลไม่ซิงโครไนซ์กันนั้น เครื่องวัดจะตรวจพบบิตผิดได้มากมาย เช่น พบบิตผิด 2000 บิต ต่อบิตที่ได้รับ 10,000 บิต ฉะนั้นจึงได้มีการกำหนดสภาพการซิงโครไนซ์ ดังนี้

- 1) ข้อมูลหลุดจากการซิงโครไนซ์ เมื่อตรวจไม่พบบิตที่ 6 บิตติดต่อกัน จนกระทั่งนับบิต ผิดได้ถึง 15 บิต
- 2) ข้อมูลกำลังซิงโครไนซ์กันอยู่ เมื่อสามารถตรวจพบบิตที่ไม่ผิดพลาดจำนวน 6 บิต ติดต่อกันแต่ในการทดลองใช้ตรวจบิตที่ไม่ผิดพลาดจำนวน 12 บิต แทนเพื่อเพิ่มความ ถูกต้องในการวัด

ค่าตัวเลขต่าง ๆ ที่กำหนดนั้น ได้มาจากการวิเคราะห์คุณสมบัติค่า ออโตคอร์รีเลชัน ฟังก์ชัน ของ สัญญาณเชิงเลขที่มีลักษณะเป็นคาบ หรือ PRBS นั้นเองวงจรแสดงดังรูปที่ 21

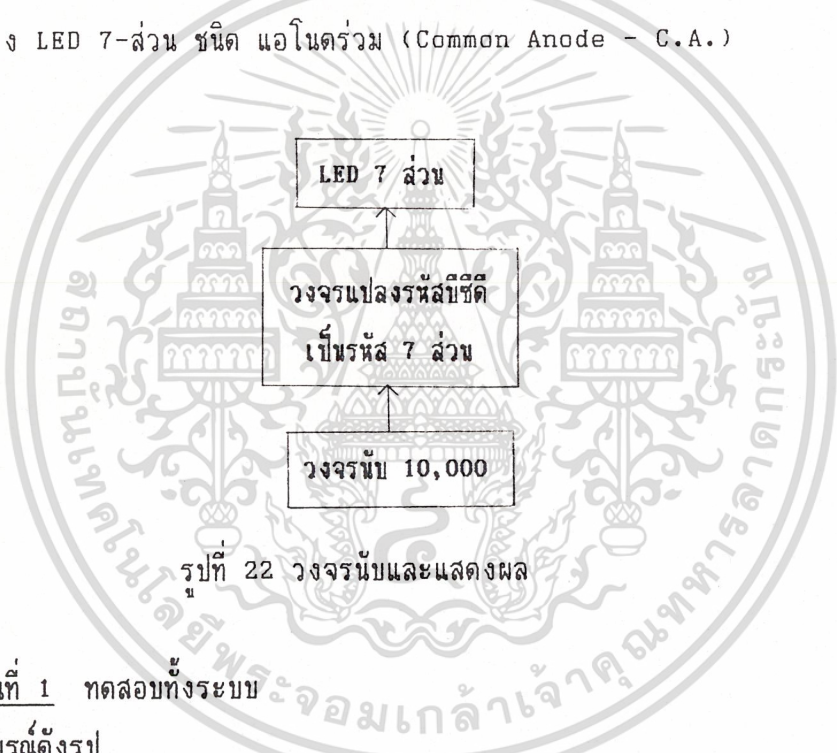
รูปที่ 21 แสดงวงจรตรวจจับการหลุดซิงโครไนซ์

หลังการชิ่งโครไนซ์ใหม่แล้ว ถ้าวพบว่า

- 1) อัตราความผิดพลาดลดลงทันที แสดงว่าก่อนหน้านั้นเกิดการหลุดชิ่งโครไนซ์
- 2) อัตราความผิดพลาดยังคงมีค่ามากอยู่อีก แสดงว่า
  - นั่นคือ อัตราความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจริง (มีค่าสูงมากไม่ว่าเวลาใดก็ตาม)
  - ยังคงเกิดการหลุดชิ่งโครไนซ์อยู่อีก ต้องทำการชิ่งโครไนซ์ใหม่

7 วงจรนับและแสดงผล

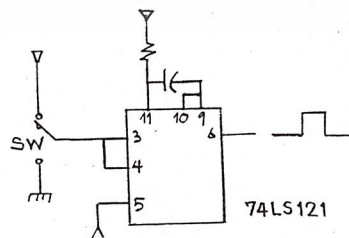
ใช้นับจำนวนบิตข้อมูลที่ผิดพลาดโดยสามารถนับได้ 10,000 บิต และแสดงผลออกทาง LED 7-ส่วน 4 หลัก โดยใช้ IC 74LS390 เป็นตัวนับ 100 x 100 = 10,000 บิต และ IC 74LS47 ทำการแปลงรหัสจาก บิซิตี ให้เป็นรหัส 7-ส่วน แล้วแสดงผลออกทาง LED 7-ส่วน ชนิด แอนโอดร่วม (Common Anode - C.A.)

รูปที่ 22 วงจรนับและแสดงผล

2.3 วิธีการทดลองตอนที่ 1 ทดสอบทั้งระบบ

1. ต่อวงจรสมบรูณ์ดังรูป
2. ใช้วงจร โมโนสเตเบิล แทน สัญญาณนาฬิกา ในการทดสอบแต่ละสถานะของวงจร

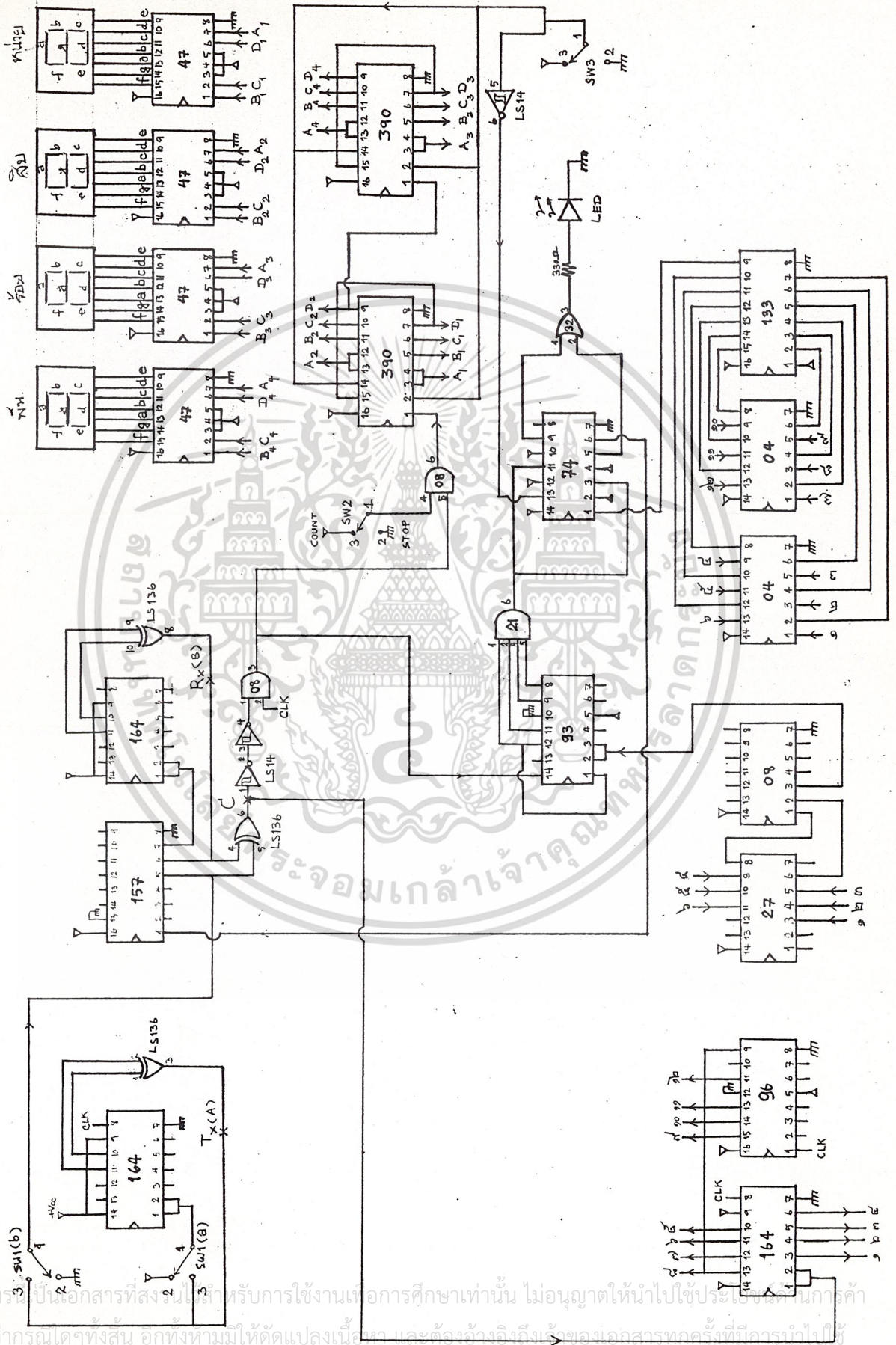

กด Sw 1 ครั้ง
ได้สัญญาณนาฬิกา 1 ลูก

รูปที่ 23 วงจร โมโนสเตเบิล มัลติไวเบเรเตอร์

3. ทำการวัดสถานะของ รีจิสเตอร์ (ที่ใช้สร้างข้อมูล PRBS) ทุกสถานะทั้งภาคส่งและภาครับ รวมทั้งวัดสถานะ ณ ตำแหน่ง $T_x(A)$, $R_x(B)$ และ C ในวงจรสมบรูณ์โดยใช้ ลอจิกเทรนเนอร์ (Logic Trainer) ซึ่งในที่นี้ $T_x(A)$ คือข้อมูล PRBS ที่ถูกสร้างออกมาจากภาคส่ง, $R_x(B)$ คือข้อมูล PRBS ที่สร้างจากภาครับ และ C คือ ค่าที่แสดงถึงความผิดพลาด (Error) แล้วบันทึกผลลงในตาราง
4. ทำการกำหนดค่าเริ่มต้น (Initial) วงจรภาคส่งโดยสับ sw1 ไปตำแหน่ง 2 แล้วทำการป้อน สัญญาณนาฬิกา จากโมโนสเตเบิล ให้จนครบ 6 ลูก แล้ว sw1 กลับไปตำแหน่ง 3 ในขณะที่ป้อน สัญญาณนาฬิกา แต่ละลูกให้ทำตามข้อ 3 ด้วย
5. ทำการป้อน สัญญาณนาฬิกา ต่อไปอีกประมาณ 50-60 ลูก การป้อนแต่ละลูกก็ให้ทำตามข้อ 3
6. ถอดวงจรโมโนสเตเบิลออก นำวงจรออสเตเบิล มัลติไวเบรเตอร์ ความถี่ 1 KHz มาใส่แทน แล้วทำการกำหนดค่าเริ่มต้นวงจรภาคส่งใหม่ โดยกด sw1 ไปตำแหน่ง 2 ชั้ครู่แล้วกลับมายัง ตำแหน่ง 3

รูปวงจรสมบูรณ

2.4 ผลการทดลองตอนที่ 1

CLK	สถานะในรีจิสเตอร์ภาคส่ง						A	สถานะในรีจิสเตอร์ภาครับ						B	C
	1	2	3	4	5	6		1	2	3	4	5	6		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
6	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	
12	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
15	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
16	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	
17	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	
18	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
20	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

กำหนดค่าเริ่มต้น ภาคส่ง

sw1 อยู่ ณ ตำแหน่ง 2

สับ sw1 ไปยัง 3

อยู่ในระหว่างการ

ตรวจจบการผล

ซึ่งโครโนซ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21	0 0 0 1 1 0	1	0 0 0 0 0 0	0	1
22	1 0 0 0 1 1	0	0 0 0 0 0 0	0	0
23	0 1 0 0 0 1	1	0 0 0 0 0 0	0	1
24	1 0 1 0 0 0	0	0 0 0 0 0 0	0	0
25	0 1 0 1 0 0	0	0 0 0 0 0 0	0	0
26	0 0 1 0 1 0	1	0 0 0 0 0 0	0	1
27	1 0 0 1 0 1	1	0 0 0 0 0 0	0	1
28	1 1 0 0 1 0	1	0 0 0 0 0 0	0	1
29	1 1 1 0 0 1	1	0 0 0 0 0 0	0	1
30	1 1 1 1 0 0	0	0 0 0 0 0 0	0	0
31	0 1 1 1 1 0	1	0 0 0 0 0 0	0	1
32	1 0 1 1 1 1	0	0 0 0 0 0 0	0	0
33	0 1 0 1 1 1	0	0 0 0 0 0 0	0	0
34	0 0 1 0 1 1	0	0 0 0 0 0 0	0	0
35	0 0 0 1 0 1	1	0 0 0 0 0 0	0	1
36	1 0 0 0 1 0	1	0 0 0 0 0 0	0	1
37	1 1 0 0 0 1	1	0 0 0 0 0 0	0	1
38	1 1 1 0 0 0	0	0 0 0 0 0 0	0	0
39	0 1 1 1 0 0	0	0 0 0 0 0 0	0	0
40	0 0 1 1 1 0	1	0 0 0 0 0 0	0	1
41	1 0 0 1 1 1	0	0 0 0 0 0 0	0	0
42	0 1 0 0 1 1	0	0 0 0 0 0 0	0	0
43	0 0 1 0 0 1	1	0 0 0 0 0 0	0	1
44	1 0 0 1 0 0	0	1 0 0 0 0 0	0	0
45	0 1 0 0 1 0	1	0 1 0 0 0 0	0	1

อยู่ในระหว่างการ
ตรวจจบการหลด
ชิงโครไนซ์

เริ่มทำการชิง
โครไนซ์ใหม่

46	1 0 1 0 0 1	1	1 0 1 0 0 0	0	1
47	1 1 0 1 0 0	0	1 1 0 1 0 0	0	0
48	0 1 1 0 1 0	1	0 1 1 0 1 0	1	0
49	1 0 1 1 0 1	1	1 0 1 1 0 1	1	0
50	1 1 0 1 1 0	1	1 1 0 1 1 0	1	0
51	1 1 1 0 1 1	0	1 1 1 0 1 1	0	0
52	0 1 1 1 0 1	1	0 1 1 1 0 1	1	0
53	1 0 1 1 1 0	1	1 0 1 1 1 0	1	0
54	1 1 0 1 1 1	0	1 1 0 1 1 1	0	0
55	0 1 1 0 1 1	0	0 1 1 0 1 1	0	0
56	0 0 1 1 0 1	1	0 0 1 1 0 1	1	0
57	1 0 0 1 1 0	1	1 0 0 1 1 0	1	0
58	1 1 0 0 1 1	0	1 1 0 0 1 1	0	0
59	0 1 1 0 0 1	1	0 1 1 0 0 1	1	0
60	1 0 1 1 0 0	0	1 0 1 1 0 0	0	0
61	0 1 0 1 1 0	1	0 1 0 1 1 0	1	0
62	1 0 1 0 1 1	0	1 0 1 0 1 1	0	0
63	0 1 0 1 0 1	1	0 1 0 1 0 1	1	0
64	1 0 1 0 1 0	1	1 0 1 0 1 0	1	0
65	1 1 0 1 0 1	1	1 1 0 1 0 1	1	0

← ลำดับข้อมูลตรงกันแล้ว

อยู่ในระหว่างตรวจว่า
ข้อมูลซึ่งใครในซ์กันแล้ว
หรือยัง

← เลิกทำการซึ่งใครในซ์

ข้อมูลซึ่งใครในซ์กันแล้ว

2.5 วิเคราะห์ผลการทดลอง

จากตารางผลการทดลองในช่วงเวลา CLK ลูทที่ 1-6 เป็นการกำหนดค่าเริ่มต้นสถานะของ รีจิสเตอร์ในภาคส่ง ให้มีสถานะเริ่มแรก คือ 111111 แล้วทำการส่งไปยังภาครับ ในขณะเดียวกัน สถานะของรีจิสเตอร์ในภาครับ จะมีสถานะ 000000 หหมด ซึ่งจะเห็นได้ว่าบิตข้อมูลของภาคส่ง และ ภาครับมีลำดับข้อมูลที่ตรงกันทำให้เกิดการหลุดซิงโครไนซ์ ซึ่งสามารถตรวจพบบิตผิดได้เป็นจำนวนมากในเวลานี้ ทำให้วงจรตรวจจับการหลุดซิงโครไนซ์ ทำงานทันทีในช่วง CLK ลูทที่ 6-43 และใน CLK ลูทที่ 43 วงจรตรวจจับการหลุดซิงโครไนซ์ จะทำการตัดสินใจให้มีการทำซิงโครไนซ์ ใหม่ โดยจะเกิดสัญญาณ $\overline{\text{Out of Syn}} = \text{LOW}$ ไปควบคุมวงจรซิงโครไนซ์ ในระหว่าง CLK ลูทที่ 43 ถึง 58 วงจรซิงโครไนซ์จะทำการซิงโครไนซ์ข้อมูลใหม่ลำดับตรงกัน และในระหว่าง CLK ลูทที่ 43 ถึง 58 วงจรตรวจจับว่าเกิดการซิงโครไนซ์ขึ้นหรือยังก็จะทำงานพร้อมกันด้วย เมื่อถึง CLK ลูทที่ 58 วงจรตรวจจับว่าเกิดการซิงโครไนซ์ ก็สามารถตัดสินใจได้ว่า ขณะนี้ข้อมูล ซิงโครไนซ์กันแล้วและจะทำการส่งสัญญาณ $\overline{\text{Out of Syn}} = \text{HIGH}$ ไปให้วงจรซิงโครไนซ์เลิก การทำงาน ข้อมูลที่ตามมา ก็จะซิงโครไนซ์กัน ถ้าหากเกิดการหลุดซิงโครไนซ์ ก็จะมีการเริ่ม กระบวนการการตรวจจับการหลุดซิงโครไนซ์ใหม่

จะเห็นว่าผลการทดลองสอดคล้องกับวงจรที่ได้ออกแบบมาแล้วทุกประการ

2.6 วิธีการทดลองตอนที่ 2 ทดลองวัดอัตราความผิดพลาดบิต

1. ต่อวงจร ตามวงจรสมบรูณ์
2. ป้อนไฟเลี้ยง, สัญญาณนาฬิกา (1 KHz.) ให้แก่ทุกส่วนในวงจร
3. ทำการกำหนดค่าเริ่มต้นวงจรภาคส่ง โดยการกด Sw. 1 <a, b> ไปยังตำแหน่ง 2 เป็นเวลา 1 วินาที แล้วสับ Sw. กลับมายังตำแหน่ง 3
4. ที่วงจรภาครับจะปรากฏไฟ LED สว่าง แสดงว่าเกิดการหลุดซิงโครไนซ์ ดังนั้นให้ทำการตรวจสอบว่า วงจรซิงโครไนซ์กันใหม่หรือยัง โดยกด sw 3 ไปยังตำแหน่ง 3" ถ้าหากว่าไฟ LED ยังคงติดอยู่ แสดงว่ายังคงหลุดซิงโครไนซ์ แต่ถ้าไฟ LED ดับ แสดงว่าวงจรซิงโครไนซ์กันใหม่เรียบร้อยแล้ว ในขณะที่เดียวกัน sw 3 ที่อยู่ตำแหน่ง 3" จะทำการรีเซ็ตวงจรนับให้เป็นศูนย์ เพื่อให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องขณะเกิดการหลุดซิงโครไนซ์ไปปรากฏบนจอแสดงผล
5. เมื่อข้อมูลซิงโครไนซ์กันแล้ว ไฟ LED จะดับ ให้สับ sw 3 กลับไปยังตำแหน่ง 3" จะเป็นการเริ่มการทำการนับข้อมูลที่ผิดพลาดที่แท้จริง และให้ทำการจับเวลาไปพร้อมกันด้วย
6. เมื่อจอแสดงผลจำนวนบิตผิดได้จำนวน x บิต ภายในเวลา t วินาที โดยในช่วงนี้ไม่มีการหลุดซิงโครไนซ์ (ไฟ LED ไม่สว่าง) ก็ให้ทำการหยุดนับได้โดยการกด sw 2 ไปยังตำแหน่ง 2" ซึ่งจะทำให้การนับหยุดลงทันที และสามารถคำนวณอัตราความผิดพลาดบิตได้ดังนี้คือ

$$\text{อัตราความผิดพลาดบิต} = x/[t*1K]$$

เมื่อ x = จำนวนบิตผิดพลาดที่แสดงบนจอ (บิต)

t = เวลาที่นับจนกระทั่งได้บิตผิด x บิต (วินาที)

1K = ความถี่ของสัญญาณนาฬิกาที่ใช้ (เฮิรตซ์)

2.7 ผลการทดลองตอนที่ 2

x	3 บิต
t	2 นาที

2.8 วิเคราะห์ผลการทดลองตอนที่ 2

$$\begin{aligned}\text{อัตราความผิดพลาดบิต} &= x/[t*1k] \\ &= 3/[120*1000] \\ &= 2.5*10^{-5}\end{aligned}$$

โดยในระหว่างนี้ไม่มีการหลุดขิงโครโมโซม โดยทั่วไป ยอมให้มี BER < 10⁻⁵

3 สรุป

จะเห็นว่าในระบบการสื่อสารใดๆก็ตาม การเสื่อมลง, การเสียของอุปกรณ์เกิดขึ้นได้เสมอ ดังนั้นจึงต้องมีการตรวจสอบอุปกรณ์โทรคมนาคมอยู่เสมอๆ เพราะถ้าหากไม่รีบแก้ไขอาจนำความเสียหายมาสู่ผู้ใช้บริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

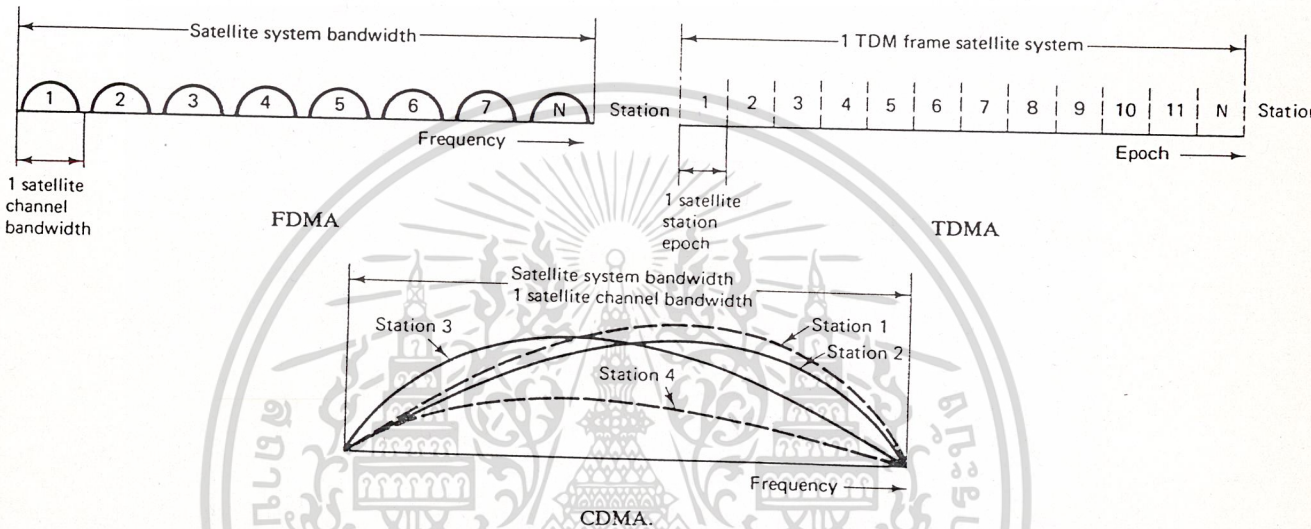
ประเด็นในขั้นนี้ เป็นเพียงการศึกษาหลักการงานเบื้องต้น ของการวัดอัตราความผิดพลาดข้อมูล (โดยวัดเป็นจำนวนบิตที่ผิดพลาด) ซึ่งหัวใจสำคัญของการทำงานอยู่ที่ตัวรีจิสเตอร์ที่มีการป้อนกลับแบบเชิงเส้น (Linear Feedback Shift Register - LFSR) ซึ่งทำหน้าที่ผลิตลำดับสุ่มเทียม (PRBS)

ลำดับสุ่มเทียมนี้ มีการนำไปประยุกต์ใช้ ในทางสื่อสารโทรคมนาคมมากมาย เช่น Modulation, Radar-ranging, Scrambling, Code Division Multiple Access ฯลฯ โดยเฉพาะระบบสื่อสารแบบ "แผ่กระจายความถี่" (Spread Spectrum)

ภาคผนวก A

C D M A (Code-Division Multiple Access)

CDMA เป็นเทคนิคในการ Multiple Access อย่างหนึ่งในระบบสื่อสารดาวเทียม นอกเหนือไปจาก FDMA (Frequency DMA) และ TDMA (Time DMA) รูปที่ A1 แสดงการจัด Multiple Access ทั้ง 3 แบบ

รูปที่ A1 การ Multiple Access ทั้ง 3 แบบ

การที่เรากล่าวถึง CDMA เนื่องจากนี้เป็นตัวอย่างหนึ่งของการนำ PRBS มาประยุกต์ใช้งาน
ลักษณะทั่วไปของ CDMA

ผู้ใช้ (สถานีภาคพื้นดิน) ทุกคนสามารถใช้แบนด์วิดท์ของทรานสponder ได้อย่างเต็มที่ และตลอดเวลา หลักการคร่าวๆ ก็คือ ทางด้านส่งและด้านรับจะรู้รหัสเฉพาะตัวที่เหมือนกันทั้ง 2 ฝ่าย ด้านส่งจะนำรหัสนี้ไปใช้ในการเข้ารหัสข้อมูลแล้วส่งออกไป ส่วนทางด้านรับเมื่อใดมีกระบวนการซึ่งใครในซ์อย่างถูกต้องก็จะสามารถตรวจจับและรับข้อมูลได้โดยอาศัยรหัสดังกล่าวในการถอดรหัสเพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารเดิม จะเห็นได้ว่าระบบโครงข่ายแบบนี้ไม่จำเป็นต้องมีสถานีกลางในการควบคุม และมีเพียงคู่สถานีเท่านั้นที่จะสามารถติดต่อสื่อสารกันได้

ทางด้านสถานีรับแต่ละแห่งจะมีรหัสประจำตัวเอง ที่เรียกว่า แอดเดรส (Address) ส่วนทางด้านส่ง เมื่อต้องการส่งให้กับสถานีรับใด ๆ ก็ให้นำเอาแอดเดรสของสถานีรับนั้น มาทำการมอดูเลตกับข้อมูลที่ต้องการส่งแล้วจึงส่งไป

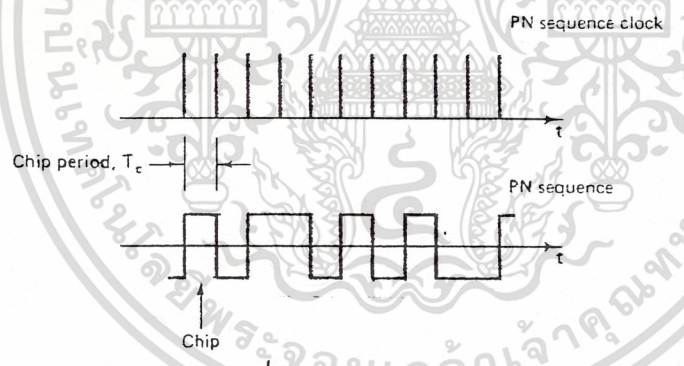
ถึงแม้ว่าจุดประสงค์ (การรักษาความลับข้อมูล และ ความสามารถในการต่อต้านการแจม-Jamming คือการส่งคลื่นกำลังสูงเพื่อบดบังสัญญาณที่อ่อนกว่า) ของการใช้ระบบสื่อสารแบบสเปรดสเปกตรัมจะต่างไปจาก CDMA ก็ตาม แต่ระบบสื่อสารทั้งสองแบบนี้ใช้เทคนิคเดียวกัน

เทคนิคในการรับส่งสัญญาณแบบสเปรดสเปกตรัม มีหลายแบบ เช่น ไดรคต์ ซีควเन्ซ์ พซีโดนอยส์ (Direct Sequence Pseudonoise), ฟรีควเन्ซี ฮอปปีง (Frequency Hopping), ทัม ฮอปปีง (Time Hopping), ระบบเชียร์ป (Chirp System)

หลักการทํางานของ CDMA

เนื่องจากคุณสมบัติต่าง ๆ ของ PRBS มีหลายอย่างที่เป็นคุณสมบัติของ สัญญาณรบกวนแถบกว้าง (Wide Band Noise) ดังนั้นในหนังสือบางเล่มจะใช้คำว่า Pseudonoise หรือ PN Sequence แต่ในที่นี้เราจะขอใช้ PRBS เหมือนเดิมเพื่อหลีกเลี่ยงความสับสน

พิจารณารูปที่ A2 จะเห็นว่า PRBS นี้อยู่ภายใต้อัตราสัญญาณนาฬิกาค่าหนึ่ง สำหรับค่าความถี่ในสัญญาณเชิงเลขทั่วไป จะหมายถึงชิป ของ PRBS อัตราสัญญาณนาฬิกา มีหน่วยเป็น จำนวนชิปต่อวินาที (Chips per Second-cps)

รูปที่ A2 แสดงลำดับ PRBS

รูปที่ A3 แสดงแผนภาพบล็อกอย่างง่ายของระบบ CDMA เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจเราจะพิจารณาแยกออกเป็นภาค มอดูเลตข้อมูลและมอดูเลตรหัส คลื่นนาฬิกาที่มอดูเลตกับข้อมูลแทนด้วย $A \cos [wt + \phi(t)]$ โดยที่ $\phi(t)$ คือ การมอดูเลตเฟส สัญญาณดังกล่าวจะผ่านเข้าไปยังวงจรถาแลนซ์ มอดูเลเตอร์ เพื่อทำการมอดูเลตรหัส รหัสที่ใช้มอดูเลตก็คือ PRBS นั่นเอง เราจะแทน PRBS ด้วยสัญลักษณ์ $P_{PN}(t)$ เอาท์พุทที่ออกจากบาลานซ์มอดูเลเตอร์คือ

$$e_T = P_{PN}(t) A \cos [wt + \phi(t)] \quad [1]$$

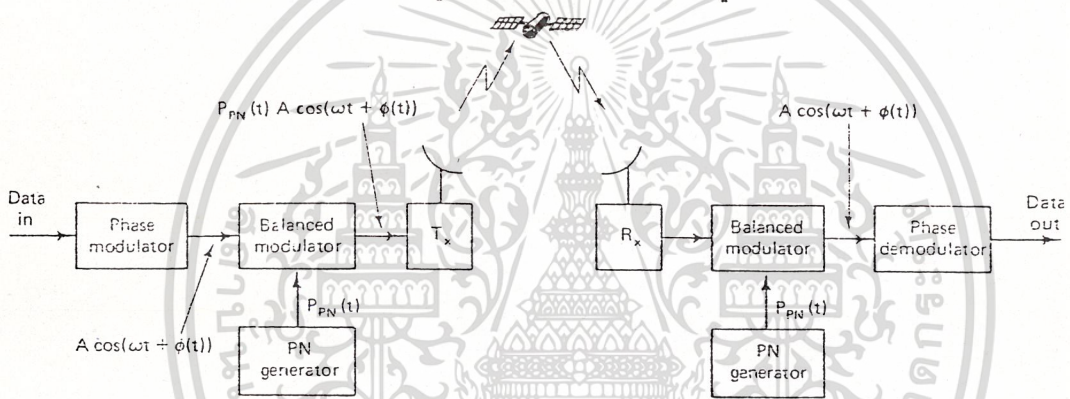
เมื่อสัญญาณนี้ถูกส่งไปด้านรับ สัญญาณนี้จะถูกคูณกับ PRBS ที่สร้างขึ้นจากเครื่องรับ โดยที่รูปแบบของ PRBS ทั้งด้านส่ง, ด้านรับจะเหมือนกัน สมมติว่ากระบวนการซึ่งโครโนสระหว่างเครื่องรับและส่งเป็นไปอย่างถูกต้อง เอาท์พุทของบาลานซ์มอดูเลเตอร์ของเครื่องรับจะเป็น

$$e_R = P_{PN}^2(t) A \cos[\omega t + \phi(t)] \quad [2]$$

เนื่องจาก $P_{PN}(t)$ เป็นสัญญาณเลขฐานสอง จึงทำให้ $P_{PN}^2(t) = 1$ ดังนั้น เอาท์พุทจากบาลานซ์มอดูเลเตอร์ จึงกลายเป็น

$$e_R = A \cos[\omega t + \phi(t)] \quad [3]$$

สัญญาณที่ได้เมื่อผ่านการดีมอดูเลททางเฟส ก็จะได้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ

รูปที่ A3 แสดงแผนภาพบล็อกของระบบ CDMA

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า ถ้ารหัสทางด้านส่งและด้านรับไม่ตรงกัน ซึ่งอาจเกิดจากการซึ่งโครโนสไม่ติดหรือเกิดจากทางด้านรับสร้างรหัสที่ผิดขึ้นมากก็ตาม จะทำให้สภาวะที่ $P_{PN}^2(t) =$ ไม่เกิดขึ้น และทำให้ผลของการมอดูเลทเฟสผิดพลาดเป็นผลให้ข้อมูลข่าวสารเสียหาย

ด้วยเหตุที่จำเป็นต้องมีการซึ่งโครโนสที่ถูกต้อง ระหว่างรหัสทางด้านส่งและด้านรับจึงทำให้ CDMA ไม่เป็นที่นิยมใช้กันในทางธุรกิจและการพาณิชย์ต่าง ๆ แต่เนื่องจากข้อได้เปรียบอีกหลายประการระบบสเปคตรัม CDMA นี้ ทำให้เป็นที่นิยมใช้ทางทหาร ข้อได้เปรียบดังกล่าวก็คือความสามารถในการกระจายกำลังของสัญญาณออกไปตลอดแบนด์วิดท์ที่กว้าง จึงทำให้ยากต่อการจารกรรมข่าวสารและรบกวนสัญญาณด้วยการแจม

พลังงานกำลังสูงของสัญญาณที่ถูกส่งมารบกวน (อันเกิดจากการแจม โดยผู้ไม่ประสงค์ดี) จะถูกลดลงด้วย ค่าตัวประกอบค่าหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า โพรเซสซิง เกน (Processing Gain) กำหนดโดยสมการ

$$G_p = T_b / T_c \quad [4]$$

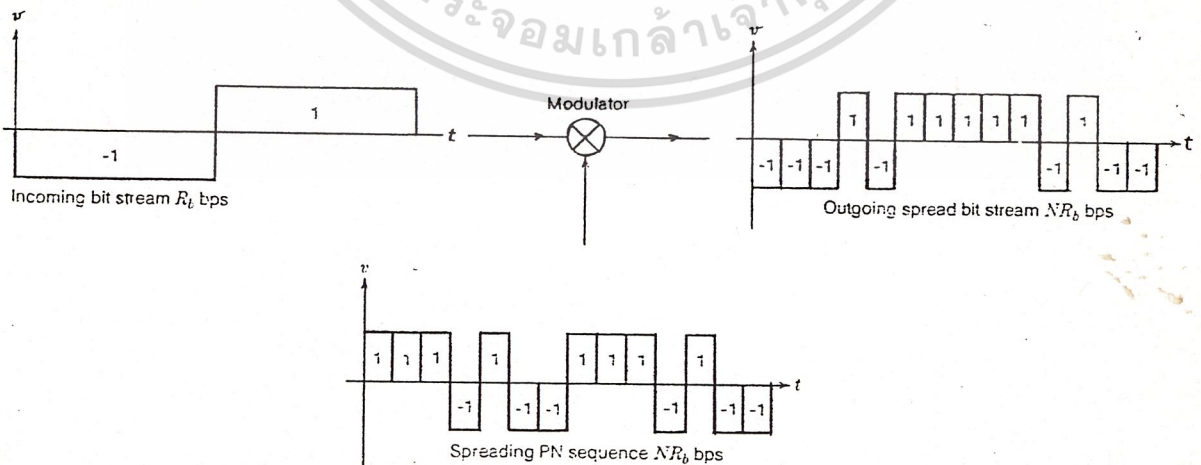
เมื่อ T_b แทนคาบเวลาบิตข้อมูลและ T_c แทนคาบเวลาชิป อัตราส่วนของสมการ [4] คือจำนวนชิป ต่อ บิต หรืออัตราส่วนระหว่าง อัตราของรหัสต่ออัตราข้อมูล และสุดท้ายคืออัตราส่วนของแบนด์วิดท์สเปกตรัม ต่อ แบนด์วิดท์สัญญาณข้อมูล โดยทั่วไปอัตราส่วนนี้มีค่าอยู่ในช่วง 50-500

ถ้า E_b คือ พลังงานของสัญญาณที่มาแจม ซึ่งวัดที่อินพุตของตัวรับแล้ว พลังงานของสัญญาณแจมทางเอาต์พุตจะเป็น E_b / G_p หรือ $[E_b] - [G_p]$ dB เห็นได้ชัดเจนว่า อัตราส่วนของสัญญาณต่อสัญญาณรบกวนจะดีขึ้น อย่างไรก็ตามเทคนิคสเปกตรัมนี้ ไม่สามารถป้องกันสัญญาณรบกวนที่เกิดขึ้นทุกความถี่ เช่น สัญญาณรบกวนจากความร้อน (Thermal Noise) ได้

การมอดูเลตรหัสโดยใช้ PRBS

กำหนดให้ลำดับของข้อมูลที่จะส่งมีอัตราบิตเท่ากับ R_b ถ้าการส่งเรอามอดูเลตแบบ BPSK แล้วจะได้แบนด์วิดท์ของข้อมูลเป็น W_b ซึ่งมีค่าโดยประมาณเท่ากับ R_b

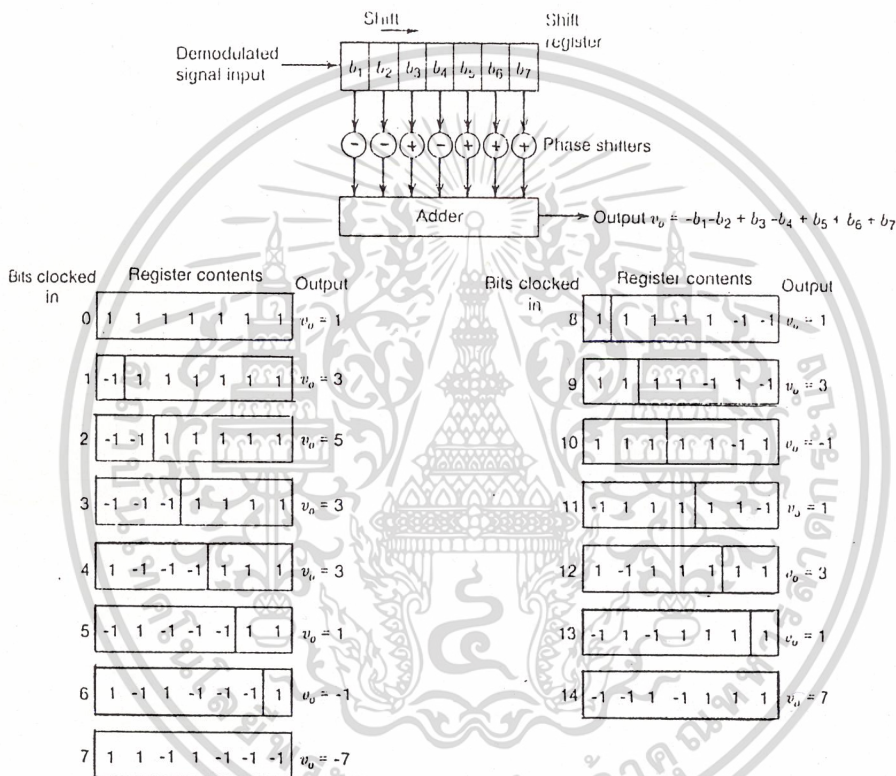
กลับมาพิจารณาที่ PRBS แต่ละบิตหรือแต่ละชิปที่ส่งออกไปจะเป็น +1 หรือ -1 ขึ้นกับข้อมูลภายใน PRBS ว่าเป็น 1 หรือ 0 (แทน 1 ด้วย +1 และแทน 0 ด้วย -1) จากตัวอย่างตามรูปที่ A4 ลำดับ PRBS คือ +1, +1, +1, -1, +1, -1, -1 (ส่งชิปซ้ายสุดไปก่อน)

รูปที่ A4 หลักการพื้นฐานของการมอดูเลตรหัสด้วย PRBS

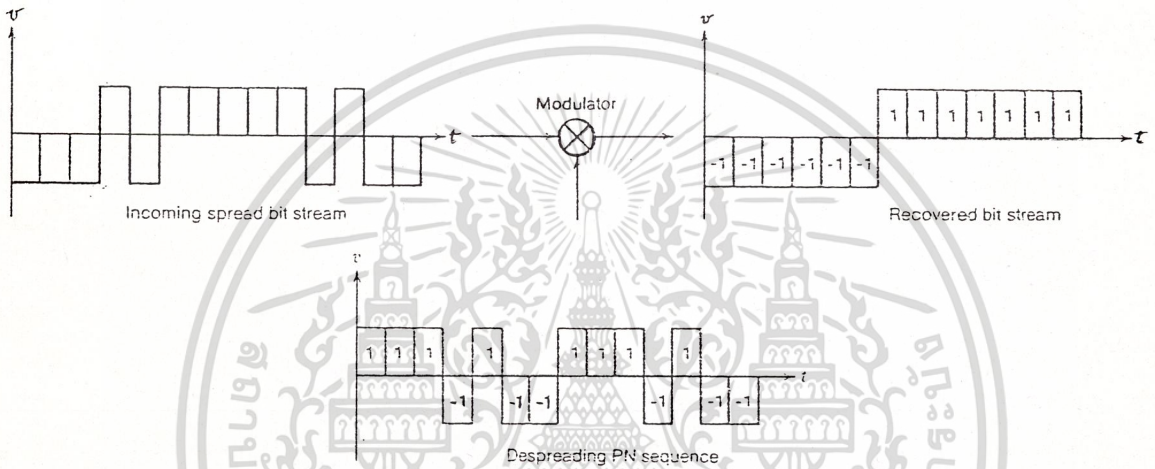
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 A4
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาตามรูป A4 จะเห็นว่า บิตข้อมูลแต่ละบิตที่เข้ามาจะถูกคูณ (มอดูเลท) ด้วย PRBS ที่มีรูปแบบเหมือนกัน ถ้า PRBS นี้มีความยาว N (มีสมาชิก N ตัว) แล้ว ช่องสัญญาณที่ส่งออกไปจะใช้แบนด์วิดท์เท่ากับ $W = NR_b = NW_b$ และส่งซิปที่มีมอดูเลทแล้ว ด้วยอัตรา $R_c = NR_b$ ดังนั้นสเปกตรัมของบิตข้อมูลเดิมจะถูกแผ่กระจายออกมามีแบนด์วิดท์กว้างขึ้น

รูปที่ A5 การดีสเปรตหรือลดแบนด์วิดท์ของ PRBS ลงเท่าเดิม โดยใช้แมทริกซ์ฟิลเตอร์

ทางด้านรับ เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารตามเดิม จำเป็นต้องมีการดีสเปรด โดยการใช้
 แมทริกซ์ฟิลเตอร์ พิจารณารูป A5 จะเห็นว่า ชิปที่ถูกมอดเลทเอาสัญญาณพาหะออกไปแล้วนั้น จะถูก
 ป้อนเข้าไปในแมทริกซ์ฟิลเตอร์ ซึ่งประกอบด้วยรีจิสเตอร์เลื่อน, วงจรเลื่อนเฟส ซึ่งถูกกำหนดรูปแบบ
 การเลื่อนให้เหมือนกับรูปแบบของ PRBS และวงจรบวก สัญญาณตามรูป A5 จะเห็นว่าเอาต์พุตของ
 วงจรบวกจะเป็น +7 เมื่อบิตข้อมูลเดิมเป็น +1 และ -7 เมื่อบิตข้อมูลเดิมเป็น -1

รูปที่ A6 การดีสเปรด โดยใช้การคูณ

วิธีการดีสเปรดดังกล่าว มีลักษณะการทำงานเสมือนกับว่า (จากรูป A6) สัญญาณที่เข้า
 มาถูกคูณด้วย ลำดับ PRBS ที่มีรูปแบบเดียวกับทางด้านส่ง ซึ่งทำให้ได้สเปรดทรีมของสัญญาณเดิม
 กลับมามีแบนด์วิดท์เท่าเดิมคือ B_c

ภาคผนวก B

เครื่องสร้างรูปแบบและเครื่องวิเคราะห์อัตราความผิดพลาดบิต

ในการทดสอบระบบ ไม่ว่าจะ เป็นแบบทางเดียว หรือแบบวนกลับก็ตาม จะเป็นการส่งข้อมูลที่รู้ล่วงหน้าให้แก่ฝ่ายรับ เพื่อทำการตรวจสอบข้อมูลที่รู้ล่วงหน้าเหล่านั้น เครื่องมือนี้รู้จักกันในนามของ "เครื่องสร้างรูปแบบ" (Pattern generator) เครื่องนี้จะทำการส่งบิตข้อมูลเป็นบล็อก ๆ และมีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. ส่งบิตสั้นๆหลายบิตซ้ำๆกัน
2. ส่งบิตยาว ๆ เช่น 1000 บิต ครึ่งเดียว
3. ส่งบิตยาว ๆ ซ้ำ ๆ กัน
4. ส่งบิตในรูปของอักขระ หรือคำ หรือข้อความ ใด ๆ เช่น
the quick brown fox jumps over the lazy dog.

ฟังก์ชันของเครื่องวิเคราะห์อัตราความผิดพลาดบิต

เครื่องนี้ไม่เพียงแต่สามารถทดสอบอัตราความผิดพลาดบิตเพียงอย่างเดียว แต่ยังสามารถทำงานได้มากกว่านั้น เครื่องพวกนี้มีหลายรุ่นหลายแบบที่ใช้ในการสื่อสารข้อมูล ในที่นี้ขอแสดงตัวอย่างเครื่องรุ่นหนึ่ง

เครื่องนี้ออกแบบมาใช้สำหรับ ระบบมาตรฐานการมัลติเพล็กซ์ T1 ซึ่งมีอัตราบิต 1.544 Mb/s ซึ่งการตรวจสอบระดับ T1 นี้ จำเป็นต้องใช้รูปแบบหลายรูปแบบดังนี้

1. สร้างรูปแบบเฟรมหลายๆชนิด ซึ่งสามารถต่อเข้ากับระบบ T1 ได้ มีรูปแบบเฟรมเหมือนกับที่ใช้ในระบบ T1
2. สร้างรูปแบบบิตหลาย ๆ ชนิดที่ประกอบด้วยบิต 0 และ บิต 1 สลับกัน โดยมีอัตราส่วนบิต 0 ต่อบิต 1 ที่แน่นอน
3. ใช้รหัสแบบ NRZ (Nonreturn to zero) และ Bipolar

ความสามารถในการแสดงผล

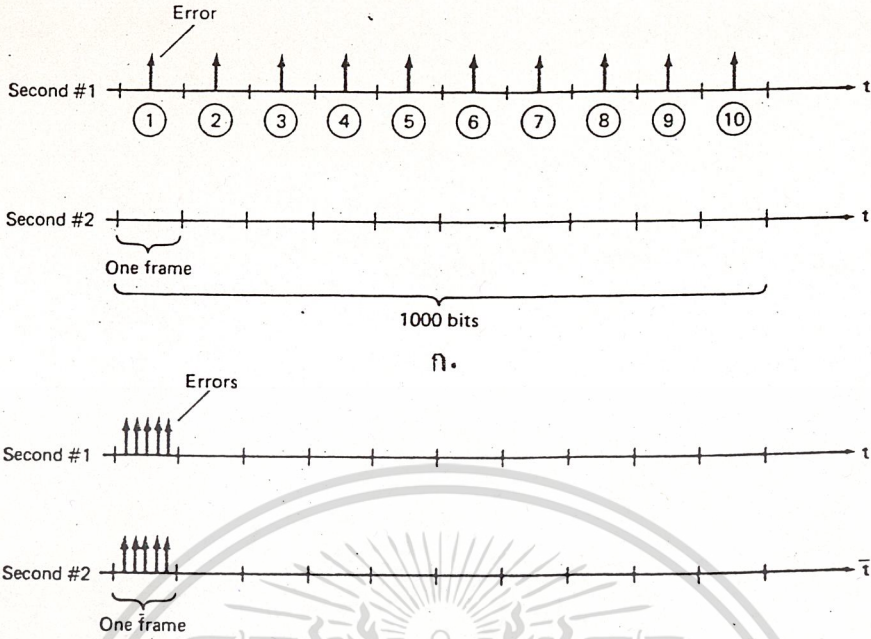
1. แสดงค่าอัตราความผิดพลาดบิต
2. ร้อยละของช่วงเวลาที่เกิดความผิดพลาด
3. ร้อยละของเฟรมที่ผิดพลาด
4. บอกราคาผลหายของสัญญาณ, บอกราคาซิงโครไนซ์ของเฟรม, การซิงโครไนซ์ของอักขระ

ความหมายของการวัดเหล่านี้แสดงดังรูป ก. สมมุติส่งข้อมูลด้วยอัตรา 1,000 bps. จะได้ 100 บิตเป็น 1 เฟรม ในวินาที #1 เกิดความผิดพลาด 1 บิตต่อทุก ๆ เฟรม ในวินาที #2 ทุก ๆ เฟรมปราศจากความผิดพลาดเพราะฉะนั้น อัตราความผิดพลาดบิตในช่วง 2 วินาทีแรกคือ $10/2000 = 1/200$, ร้อยละของเวลาที่เกิดความผิดพลาดคือ 50 (เกิดความผิดพลาด 1 วินาที ไม่เกิดความผิดพลาด 1 วินาที) , ร้อยละของเฟรมที่ผิดพลาดคือ 50 (เกิดเฟรมผิดพลาด 10 เฟรมใน 20 เฟรม)

ต่อมาใช้จำนวนความผิดพลาดเท่าเดิม (ความผิดพลาด 10 บิต) แต่กระจายอยู่แต่ในเฉพาะเฟรมแรกของแต่ละวินาที ดังแสดงดังรูป ข. BER ยังคงมีค่าเท่าเดิมคือ $1/200$ ร้อยละของเวลาที่เกิดความผิดพลาดคือ 100 (ทุก ๆ วินาทีที่เกิดความผิดพลาดเสมอ) , ร้อยละของเฟรมที่ผิดพลาดคือ 10 (เกิดเฟรมผิดพลาด 2 เฟรมใน 20 เฟรม)

เหตุผลในการวัดค่าต่างๆเหล่านี้ เพื่อวิเคราะห์การกระจายของการผิดพลาดว่าเป็นอย่างไร เช่น ถ้าค่า BER และร้อยละของเฟรมที่ผิดพลาดมีค่าสูงและร้อยละของเวลาที่ผิดพลาด มีค่าต่ำแสดงว่า ความผิดพลาดมีการกระจายอย่างสม่ำเสมอ ระหว่างที่ผ่านสายส่ง และอาจเกิดขึ้นเนื่องจากสัญญาณรบกวนหลาย ๆ ชนิด หรือเกิดจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตามถ้าค่า BER มีค่าสูง แต่ร้อยละของเฟรมที่ผิดพลาดและร้อยละของเวลาที่ผิดพลาดมีค่าต่ำ แสดงว่าความผิดพลาดเกิดจาก สัญญาณรบกวนอิมพัลส์ ซึ่งเกิดขึ้นไม่บ่อย แต่ถ้าเกิดขึ้นแล้ว จะมีผลอย่างมากหรืออาจจะเกิดเนื่องมาจาก ปัญหาการซิงโครไนซ์ก็ได้

การแยกความแตกต่างเหล่านี้ จะช่วยทำให้วิศวกรสามารถแยกปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ค่า BER ที่เป็นที่ยอมรับกันมีค่าอยู่ระหว่าง 10^{-5} ถึง 10^{-12}

รูปที่ B1 แสดงการวิเคราะห์ความผิดพลาดแบบต่างๆ ก. ความผิดพลาดกระจายอยู่ในทุกเฟรมของ
 วินาทีที่ 1 ข. จำนวนความผิดพลาดเท่าเดิม แต่อยู่เฉพาะในเฟรมแรก ของวินาทีที่ 1 และ 2
 เท่านั้น

ภาคผนวก ค

มาตรฐานความยาวของลำดับสุมเทียม (PRBS) ที่กำหนดโดย
CCITT แสดงดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ C1 ความยาวลำดับสุมเทียมที่ CCITT กำหนด สำหรับใช้วัดอัตราความผิดพลาด
เมื่อระบบสื่อสารมีอัตราบิตใช้งานต่าง ๆ กัน

Applicable Bit Rates	Pattern Length	CCITT Recommendation [1, 2]
Up to 20 kb/s	$2^9 - 1$	V.52
20 to 72 kb/s	$2^{20} - 1$	V.57
1.544 Mb/s	$2^{15} - 1$	O.151
2.048 Mb/s	$2^{15} - 1$	O.151
6.312 Mb/s	$2^{15} - 1$	O.151
8.448 Mb/s	$2^{15} - 1$	O.151
32.064 Mb/s	$2^{15} - 1$	O.151
34.368 Mb/s	$2^{23} - 1$	O.151
44.736 Mb/s	$2^{15} - 1$	O.151
139.264 Mb/s	$2^{23} - 1$	O.151

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้ ไม่อาจสำเร็จเสร็จสิ้นลงได้ หากปราศจากผู้มีพระคุณ
ดังต่อไปนี้

- คำปรึกษา และ คำแนะนำต่างๆที่จำเป็นอย่างมาก จาก อาจารย์ กอบชัย เตชหาญ
- คำปรึกษาด้านวิชาการ จาก อ.ณรงค์ เหมกรณ์ อ.สมยศ จุณณะปิยะ อ.ถวิล กิ่งทอง และ อ.ทองทศ วานิชศรี

- คำแนะนำต่างๆในการทำงาน จาก เพื่อนๆภาคโทรคมนาคม รุ่น 26
- ขอขอบคุณพิเศษสำหรับ คุณ ศศิวิมล ประทุมราช ผู้พิมพ์ปริญญานิพนธ์เล่มนี้

ผู้จัดทำหวังว่า ปริญญานิพนธ์เล่มนี้คงเป็นประโยชน์ ต่อ ผู้สนใจบ้างตามสมควร
หากพบข้อบกพร่องประการใด โปรดช่วยคิดแก้ไขเพื่อพัฒนาความรู้ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

หนังสืออ้างอิง.

1. E. A. Newcomb, S. Pasupatha., "Error Rate Monitoring For Digital Communication", Proceeding of IEEE, Vol.70, No.8, August 1982, P.805-828.
2. B. Han, "Analysis of a Modified Data Test Set By Use of Generating Functions", IEEE Transaction on Communication, October 1974, P.1706-1710.
3. D. R. Smith, "Digital Transmission System", Van Nostrand Reinhold Company Inc., p.494, 1985.
4. L. Nashelsky, "Introduction to Digital Technology", Great Neck, New York.
5. W. Tomasi, "Advance Electronic Communications System" Prentice-Hall Inc., 1987.
6. S. W. Golomb, "Shift Register Sequences", Holden-Day, Inc., 1967.
7. W. L. Schweber, "Data Communication", McGraw-Hill book company, First Printing, 1988.
8. R. E. Ziemer, R. L. Peterson, "Digital Communication and Sprade Spectrum System", McGraw-Hill book company.
9. T. Pratt, C. W. Bostain, "Satellite Communications", John Wiley & Son Inc., 1986.
10. D. Roddy, "Satellite communications", Prentice hall Inc., 1989
11. F. J. Macwilliam, N. J. A. Sloane, "Pseudo-Random Sequences and Arrays", Proc. IEEE, vol.64, pp. 1715-1721, 1976.
12. บัณฑิต โรจนอารยานนท์, สุวัตร์ มณีตานนท์, "การออกแบบและสร้างเครื่องวัดอัตราการผิดพลาดของการรับส่งข้อมูล", การประชุมทางวิชาการ วิศวกรรมไฟฟ้าครั้งที่ ๕
13. เฉลิมพล น้ำค้าง, "หลักดิจิทัลและการใช้งาน ", ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 1987.
14. "คู่มือ/เทียบเบอร์ ไอซี TTL ", บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด.
15. ประเสริฐ โรจนส์วิวัฒน์, "เรื่งนารู้เกี่ยวกับ Spread spectrum communication ระบบสื่อสารสมบูรณแบบ ", วารสารเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์, เล่มที่ 83, ธันวาคม 30 - มกราคม 31.

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้